AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6557 — Fiati her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ — 18 KÂNUNUSANİ 1937 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Sancakta yapılan bir alçaklık

Taşnak Ermenileri Türk âbidesine kurşun attılar

Fransızlar yabancı unsurları tahrike, hadiseler çıkarmağa devam ediyorlar

Başlarından şapkayı çıkarmıyan Türklerle jandarma müfrezeleri arasında kanlı çarpışmalar oluyor

Halep 17 (Hususî) — Bilândaki Taşnak Ermeniler Türk âbidesine kurşun atmak suretile hakaret etmişlerdir Taşnaklar bunu hükûmet ve Fransızlar tarafından gördükleri teşvik üzerine yapmışlardır. Maksatları Türkleri tahrik ederek yeni hadiseler çıkarmaktır.

Türk halkı Taşnaklar tarafından yapılan tecavüzden dolayı bitaraf müşahidlere şikâyette bulunmuşlardır.

Trablusşam 17 (Hususî) — Şapka aleyhine Fransızlar tarafından Sancakta ve Suriyede açılan mücadele devam etmektedir. Son zamanlarda bu mücadele Türkdağı mıntakasında tekâsüf etmiştir.

Sancak hakkındaki müzakereleri idare eden Fransız hariciye müsteşarı M. Vienot

Kânunusaninin 15 inci günü muhtelif jandarma müfrezeleri, Türk dağında Ümraniye, Zeytinek, Derşivan köylerinden Nakşî Ali Galibin oğlu Mehmed ve arkadaşlarından mürekkep bir grup ta Fransız memurların teşvikile gene Türk dağının Sarıcak köyüne gelerek köylülerden giydikleri şapkaları başlarından çıkarmalarını istemişlerdir.

Ümranlı köyüne gelen müfreze köylünün başındaki şapkalardan bir kısmını zorla alarak yırtmışlar, diğer köylüler buna karşı derhal mukavemet göstererek şapkaları vermemişlerdir.

Sarıcak köyünde bu yüzden köylülerle müritler arasında kavgalar olmuş, müritlerden biri hafif, diğerleri ağır olmak üzere iki kişi yaralanmıştır. Bu köy halkı dahi şapkalarını başlarından çıkarmamışlardır.

Aynı günde üç jandarma ve bir tahsildar Derşivan köyüne gelerek vergi bakayasının derhal verilmesini tebliğ etmişlerdir.

Bunlar şapka giymedikleri takdirde borçlarının tecil edileceğini bildirmişlerse de köylüler gene şapkalarını çıkarmamışlardır.

Zeytinek 17 (Hususî) — Sarıcak köyleri Hacı Hannan ve oğullarına aittir. Derşivan köyüne gelen jandarmalar köylülere şapkalarını çıkarmadıkları takdirde vesikalı silâhlarının da toplatılacağını bildirmişlerdir.

Hamam 17 (Hususî) — Reyhaniyede tevkif edilen Türklerin mikdarı 12 ye varmıştır. Daha bir çok kimselerin tevkifleri için araştırmalar yapılmaktadır.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Boğaziçini canlandırmak için iyi bir teşebbüs

Şirketi Hayriye büyük bir programla faaliyete geçmeğe karar verdi

Fakat acaba yalnız şirketin faaliyeti Boğazı canlandırmak için yeter mi?

Arnavutköyün üstünden Boğaza bir bakış

İstanbulun en güzel bir parçası olduğu halde senelerdenberi uğradığı büyük ihmal yüzünden her gün biraz daha sönen, biraz daha boşalan Boğaziçinde yeniden bir hayat yaratmak ve eski rağbetini celbederek bu şirin tabiat parçasını şenlendirmek imkânları araştırılıyor.

Bu alâkasızlık devam ederse Boğaziçinin bir gün tamamen boşalacağını idrak eden Şirketihayriye, kendi öz canını tehlikede gördüğü için 937 yaz mevsiminden itibaren tatbikine başlanmak üzere İstanbulluları Boğazda oturmaya teşvik edecek bazı kolaylıklar ve bazı imar faaliyetini ihtiva eden yeni bir plân hazırlamıştır.

Şirketihayriyeden salâhiyettar bir zat bir kaç güne kadar tamamen ik-

(Devamı 13 üncü sahifede)

Heyetimiz dün Sofyadan geçti

Garda Bulgar başvekili, elçiler tarafından selâmlandılar

Sofya 17 (A.A.) — Doktor Tevfik Rüştü Arasın başkanlığında Cenevreye gitmekte olan Türk delege heyeti bugün saat 14 de Sofya garından geçmiştir.

Doktor Tevfik Rüştü Aras, garda başbakan M. Köseivanof ile dış işleri bakanlığı protokol şefi, Türkiye orta elçisi B. Berker ve elçilik memurları, Yunanistan ve Yugoslavya orta elçileri ve diğer bazı şahsiyetler tarafından selâmlanmıştır.

Münhal mebusluk için dün seçim yapıldı

B. Atıf ittifakla Istanbul mebusluğuna intihab edildi

Müntehibi sanilerin mazbataları tedkik ediliyor

Yeni Istanbul mebusu B. Atıf

Merhum general Şükrü Naili Gökberkden açık kalan İstanbul mebusluğu için dün üniversite salonunda seçim yapılmıştır. Bayraklarla süslenen üniversite salonu hıncahınç dolmuştu.

Dokuzda açılan sandığa müntehibi saniler, kadın erkek reylerini atıyorlardı. Herkesde rey vermek için büyük bir tehalük göze çarpıyordu. O kadar ki reylerin saat tam 13 de atılmasına nihayet verileceği anda telâş içinde biri salona girmiş ve reyini atmak istemiştir.

Sandık başında bu bir dakika geç kalan rey sahibine:

— Niçin erken gelmediniz.. birden evvel.. diye sorulmuş, o da:

— Seçimin dokuzda başlıyacağını biliyordum. Lâkin birde nihayetleneceğini bilmiyordum, rica ederim. Çok uzak yerden bilhssa reyimi atmak için geldim. Müsaade ediniz de reyimi atayım.. demiştir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

M. Mussolini demokrasiye hücum ediyor

"Onlar bir grup teşkil ediyorlar, biz de başka bir grup teşkil ettik„ diyor

Berlin 17 (A.A.) — Volkischer Beobachter gazetesi, bir muharririnin M. Mussolini ile yaptığı mülâkatı «İtalyan - Alman münasebatı yeni Avrupanın esasıdır» başlığile neşrediyor. M. Mussolini, İngiliz - İtalyan Akdeniz anlaşmasının Alman - İtalyan münasebatını kuvvetlendirdiğini söyledikten sonra diyor ki:

«Hâlâ Avrupa birleşik devletleri kurulacağına inananlar var. Fakat kültürümüzü ve mevcudiyetimizi tehdid eden yegâne tehlikenin bolşeviklik olduğu bilindikten sonra bunun yerine bir nevi Avrupa fikri kaim oluyor.

Demokrasiler bilerek veya bilmiyerek bolşevizmin muavin mikrob temeli olan birer fesad ocağı haline gelmişlerdir. Demokrasiler, bir grup teşkil ediyorlar. Biz de bir grup teşkil ettik.

Maliye vekâleti ile Anadolu demiryolları mümessilleri arasında müzakerelere başlanıyor

Ankara 17 (Telefonla) — Maliye vekâleti ile Anadolu demiryolları mümessilleri arasındaki müzakerelere önümüzdeki hafta içinde başlanacaktır.

Yazı işleri müdürü — Hastasınız ha!... Geçmiş olsun amma yarınki gazeteye karikatür yerine ne koyalım?...

Karikatürist — Taksim stadyomunun bir resmini koyun bayım!...

Son dakika

Musolini, Berlin ile münasebetimiz gevşememiş ve gevşemiyecektir diyor

Italyan başvekili, Italyanın Ispanya toraklarında gözü olmadığını tekrarlıyor

Roma 18 (Akşam) — M. Musolini Volkişe Beobahter muhabirine beyanatında İngiliz - İtalyan anlaşmasına da temas ederek demiştir ki:

— İngiliz - İtalyan anlaşmasını, bozmak istediler, fakat muvaffak olamadılar. Bu anlaşma, Avrupanın fevkalâde gergin olan vaziyetinde ilk sükûnet adımıdır.

İngiltere ile anlaşmamızın Roma ile Berlin arasındaki münasebatı gevşettiği iddiası Alman - İtalyan bloku düşmanlarının bir rüyasıdır. İtalya ile Almanya arasında hiç bir şey değişmemiş ve değişmiyecektir de.

İspanyadaki vaziyetle alâkadar herhangi bir arazi üzerinde gözümüz yoktur.»

General Frankonun beyanatı: Biz sulhü tehdit etmiyoruz

Paris 18 (Akşam) — General Franko, Havas muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«— İspanyol Fasında tek alman askeri bulunmadığı kat'i bir surette sabit olmuştur. Esasen Fransız gazetelerinin bu kabil neşriyatta bulunacaklarını evvelden öğrenmiştim. Dünya, emin olabilir: Sulhu tehdid eden nasyonalist İspanya değildir. İtalya ile Almanya, bizim gibi ayni vartaları atlatmış olduklarından bize teveccüh ve muhabbet göstermeleri tabiidir. Bütün memleketlerle iyi münasebetler idame etmek emelindeyiz.»

CENUP CEPHESİNDE ÂSİLERİN MUVAFFAKIYETİ

Londra 18 — Llanonun kumandasında bulunan cenup âsi ordusu Marbeia da hükûmet kuvvetlerinin bütün istinadgâhlarını zaptetmiştir. Motörlü kuvvetler ve Faslı süvariler, Malagaya çekilen hükûmet kuvvetlerini şiddetle takib ediyorlar. Malaga yeniden bombardıman edilmiştir.

Anadoluda şiddetli kar fırtınaları

Samsun - Sivas hattında trenler işliyemiyor

Dün, sabahtan akşama kadar muhtelif fasılalarla İstanbula kar yağmıştır. Kar yağmağa başlayınca az zaman içinde her taraf bembeyaz oluyor, fakat çok geçmeden yağan kar eriyordu.

Termometre dün 4 derece idi. Gece 1 dereceye kadar inmiştir. Şimal rüzgârı hafiflemiştir. Bugün havanın değişmesi ihtimali vardır.

8 METRO KAR

Samsun 16 (Akşam) — Çamlıbelde çok kar yağmış, tren yolu kapanmıştır. Açılan yol yarım saat sonra kapanmaktadır. Amele soğuktan ve tipiden bir saattan fazla çalışamıyor. Çamlıbelde karın irtifaı 8 metroyu bulduğu söyleniyor. Tren gelmediği için beş gündenberi İstanbul postası alınamamıştır.

GEREDEDE YOL KAPANDI

Gerede 16 — Bu havaliye bir haftadan beri mütemadiyen kar yağıyor. Kar yolları kapatmıştır. Bolu ve Gerede postaları hayvanlarla gidip gelmektedir. Boludan hareket eden Ankara posta otomobilleri Reşadiye ile Gerede arasında ve Geredeye beş kilometre mesafede Karaçalılık mevkiinde kara saplanmıştır. Derhal gönderilen amelenin ve başlarında bulunan Nafia yol çavuşlarından Mehmed çavuşun gayretile yol açılmış, otomobiller iplerle çekilerek gece geç vakit Geredeye getirilmiştir.

Ertesi günü otomobiller yola çıkmışlar, fakat bir müddet sonra tekrar dönmeğe mecbur olmuşlardır. Yolculardan Sıhhiye vekâleti Ankara merkez hıfzıssıhha müessesesi lâboratuvarlarında Şerafeddinin ayağının başparmağı soğuktan donmuştur. Karın yüksekliği bir metre kadardır.

SIFIRDAN AŞAĞI 25 DERECE

Sıvas 16 — Bu havalide şiddetli soğuklar ve kar fırtınaları hüküm sürüyor. Termometre sıfırdan aşağı 25 dereceye kadar inmiştir. Oda içinde sular, hattâ yumurta buz tutmaktadır.

Sivas - Kayseri hattında bir kaç defa yol kapanmıştır. Kar makineleri mütemadiyen yolu açmaktadır. Trenler iki tarafa yığılan karın ortasında açılan yoldan güçlükle işlemektedir.

Leh - Litvanya hududanda hadise

Leh askeri hudud işaretini söküp atmış

Kaunas 17 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre saat 16 ya doğru tüfenk ve mitralyözlerle mücehhez Leh hudud muhafızlarından mürekkep bir grup, hudud işaretini yerinden kaldırarak Litvanya arazisi dahiline götürmüşlerdir.

Litvanya hudud muhafızlarının protestolarına rağmen lehliler, hudud işareti yanında harbe amade bir vaziyet almışlardır.

VARŞOVA NE DİYOR?

Varşova 17 (A.A.) — Yarı resmî gazete Polska'ya nazaran Litvanya hudud hâdisesine hudud işaretinde nöbet değiştirmekte olan Leh hudud muhafızları üzerine on sekiz el silâh atmış olan Litvanyalı bir polis memuru sebebiyet vermiştir.

Sırplar ve hırvatlar

Yugoslav başvekili muhalif hırvatların reisile görüşüyor

Belgrad 17 (A.A.) — Saint-Moritz'den gelmekte olan başvekil Milân Stoyadinoviç, Lubliana ile Zagreb arasında kâin Logarskohiza şatosunda tevakkuf ederek muhalif Hırvat fırkasının lideri Vladimir Maçek ile, Hırvat meselesinin halli için yapılacak muvakkat anlaşma hakkında görüşmüştür.

Hükûmet mahfelleri neticeden nikbindirler. Fakat Maçek ile onsekiz aydanberi bir itilâf akdi için çalışan Sırp muhalifleri bu mülâkatın iyi bir şekilde neticeleneceğinden şüphe etmektedirler. Maçekin risalelerle yaptığı neşriyat muhalif liderinin Belgrada emniyeti olmadığı anlaşılmaktadır.

Diğer cihetten Maçekin 1931 tarihli kanunu esasinin lâğvında ısrar etmesi müzakereleri şimdiden pek nazik bir şekle sokmaktadır.

Peştede Turan cemiyetinin tertip ettiği güreş müsabakası

Ankara 17 (Telefonla) — Merkezi peştede bulunan Turan cemiyeti Peştede yapılacak olan Turan güreş müsabakalarına bizi de davet etmiştir.

Bu davete icabet edip etmiyeceğimiz tedkik ediliyor.

Amerikada grevciler general motors fabrikasından çıkıyorlar

Detroit 17 (A.A.) — Grevciler general Motors fabrikalarını tahliye etmeğe başlamışlardır.

Bu Sabahki Telgraflar

Madritte şiddetli muharebeler

Asiler cenub cephesinde Malagaya karşı taarruza başladılar

Madrid 17 (A.A.) — Müdafaa komitesinin saat 21,30 da neşrettiği bir tebliğe göre asiler dün akşam hemen bütün mıntakalarda şiddetli bir taarruza geçmişlerse de hükûmet kuvvetleri tarafından geri püskürtülmüşlerdir.

San Fernando mıntakasında hükûmet kuvvetlerinin vaziyeti bugün ıslah edilmiştir.

Diğer cephelerde kaydedilecek bir şey yoktur.

Madrid 17 (A.A.) — Havas muhabirinden: asilerin dün üniversite mahallesinde Monelor mıntakasında yaptıkları şiddetli bir taarruz akim kalmıştır.

Bu sabah saat 10 dan beri ayni mıntakada top ateşi devam etmektedir.

MALAGA CEPHESİNDE VAZİYET

Cebelüttarık 17 (A.A.) — Malaganın asiler tarafından bombardımanı çok şiddetli olmuş ve Amerika konsoloshanesinden başka bazı binalar da mütessir olmuştur. Konsoloshanenin dosyaları kurtarılmıştır.

Hükûmet tayyareleri Alcezirası bombardıman ettikten sonra Esteponaya kadar uçuşlarına devam etmiş ve Malaga istikametinde ilerlemek üzere bulunan asi kıtaat üzerine bir çok bomba atmışlardır.

HÜKÛMETÇİLERDEN 2000 ÖLÜ VARMIŞ

Paris 17 (A.A.) — Radyo ajansı, Malaga Estepona bölgesindeki son muharebelerde hükûmetçilerin zayiatını 2000 ölü ve 5000 yaralı olarak tahmin etmektedir.

Sevillâ 17 (A.A.) — Sevillâ radyosu, cenubdaki asi ordusunun Akdeniz sahillerinde ilerlemekte olduğunu haber vermektedir. Asiler mühim mikdarda harp malzemesi elde etmişlerdir.

HÜKÛMET VALÂNSİYADAN ÇEKİLMİYOR

Valância 17 (A.A.) — Hükûmetin Valânciadan çekileceği resmen tekzip edilmekte ve bilâkis M. Azananın buraya gelerek bir müddet kalacağı söylenmektedir.

Porta Coeli sarayı reisicumhur için hazırlanmaktadır.

Başvekil bu sabah gitmedi

Bu akşamki trenle hareket etmeleri muhtemeldir

Şehrimizde bulunan Başvekil İsmet İnönü ile Dahiliye vekili Şükrü Kayanın bu sabahki Toros ekspresile Ankaraya hareket edecekleri bazı refiklerimiz yazmışlardı.

Başvekil ve Dahiliye vekili bu sabah hareket etmemişlerdir. Bu akşam Ankaraya hareket etmeleri muhtemeldir.

Mekteplerde tayyarecilik dersleri

Ankara 17 — Maarif vekâleti bütün mekteplerin programlarına havacılık dersleri koyacaktır. Hava kurumu mekteplerde okutulacak havacılık derslerinin programlarını hazırlamaktadır.

Lokomotif çarptı

üç kişi öldü, 8 kişi ağır surette yaralandı

Bartın 16 — Dün Mamurede üç kişinin ölümü ve 8 kişinin de ağır surette yaralanmasile neticelenen feci bir tren faciası olmuştur. Aldığım malûmata göre:

Yarbaşı istasyonunda çalışan ameleden 11 kişi vagonetle gündeliklerini almak için yola çıkmışlar ve Mamure istasyonuna girerken birdenbire bir lokomotifle karşılaşmışlardır. Aradki mesafe az olduğundan makinist lokomotifi durduramamış ve vagona çarparak şiddetli bir gürültü ile parçalamıştır.

Parçalanan vagonette bulunan amele çavuşu ile ameleden iki kişi lokomotifin tekerlekleri arasında ölmüşlerdir. Diğer sekiz kişi de daha çarpışmadan evvel kendilerini yolun kenarına atabildiklerinden ölmemişlerse de ağır surette yaralanmışlardır.

Hâdise yerine giden Osmaniye Cumhuriyet müddeiumumisi tahkikatını bitirerek dönmüştür. Facia lokomotif virajı dönerken sinyal vermeyişi yüzünden olmuştur. Makinist tevkif edilmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

Yeni mebuslarımız

Üç vilâyette de parti namzedleri seçildiler

Ankara 17 (A.A.) — Boş olan vilâyetler saylavlıkları için pazar günü yapılan seçimde Cumhuriyet Halk partisi namzetleri Atıf Bayındır İstanbul saylavlığına, İbrahim Dilân Kocaeli saylavlığına, Mütekaid binbaşı Mehmed Ali kurdoğlu Siirt saylavlığına ittifakla seçilmişlerdir.

Cenevrede konsey toplantısı için hazırlık

Iki ehemmiyetli mesele görüşülecek: Sancak meselesi, iptidaî maddeler meselesi

Cenevre 18 — Milletler cemiyeti konseyinin 21 kânunusanide yapacağı toplantı münasebetile Cenevrede faaliyet başlamıştır. Bu toplantıya ekser hükûmetlerin hariciye nazırları iştirak edecektir. Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras bu akşam Cenevreye geliyor. Diğer hariciye nazırlarının da yarından itibaren gelmeleri bekleniyor.

Bu toplantıda görüşülecek meseleler içinde bilhassa ikisine ehemmiyet verilmektedir. 1 - Sancak meselesi, 2 - İbtidai maddeler meselesi.

Sancak meselesi hakkında, toplantıdan evvel, Türk ve Fransız heyetleri arasında konuşmalara başlanacaktır. Cenevre mahafili Fransanın vaziyeti daha iyi takdir etmeğe başladığını ve bir anlaşmaya varılacağını ümid etmektedir.

İptidai maddeler meselesine gelince, bütün memleketler için iptidai maddeleri temin etmek üzere bir tahkik heyeti seçilecektir. Milletler cemiyeti umumî kâtipliği bu hususta, milletler cemiyetine dahil olmıyan, Amerika, Japonya, Brezilya hükûmetlerile temas etmiştir.

Almanyaya gelince, Almanya bu işle alâkadar olmamakla beraber milletler cemiyetinin himayesi altında teşkil edilecek komiteye murahhas göndermek istemiyor. İngiltere bu meseleye çok ehemmiyet vermekte ve Almanyanın da iştirakini temin için çalışmaktadır.

Hırsız çocuklar

Beyoğlunda bir berberin kasasını kırarak 75 lirasını çaldılar

Beyoğlunda, bir berberin kasasını kırıp içindeki paraları çalan Seyfi, Karnik, Yasef namında üç çocuk, zabıtaca yakalanmışlardır. Hırsızlık Beyoğlunda Hasan bey apartmanındaki kadın berber dükkânında olmuştur. Bu berber dükkânında çalışan Karnik arkadaşları Seyfi ve Yasef ile anlaşarak kasayı kırmışlar ve içinde bulunan 75 lirayı çalmışlardır.

Ertesi gün Karnik hırsızlığı tevil etmek için sabahleyin erkenden dükkânı silip süpürürken müşteri sıfatile gelen iki kişinin tecavüzüne uğrayarak kendisini bağladıktan sonra kasayı kırarak parayı aşırdıklarını iddia etmiştir. Zabıta bu iddiayı tamik etmiş, neticede dükkân kasasının üç çocuk arkadaş tarafından kırıldığını tesbit etmiştir. Çalınan 75 liradan 55 lirası bulunmuş istirdad edilmiştir.

Mecidiyeköyünde bir stad yapılacak

Spor kurumu İzmirlilere beş bin lira gönderdi

Ankara 17 (Telefonla) — Beyoğlu tarafındaki gençlerin spor ihtiyaçlarını tatmin etmek üzere Mecidiye köyünde büyük bir futbol stadı yapılması kararlaştırılmıştır.

Spor kurumu genel merkezi tarafından İzmire beş bin, Aydına iki bin liralık yardım yapılmıştır.

İzmire yapılan beş bin lira ile Karşıyakada veya tesbit edilecek diğer bir semtte bir futbol meydanı yapılması bildirilmiştir.

Denizlide bir atıcılık poligonu tesis edilmiştir. Eskişehir bölge başkanlığına Devlet demiryolları mağaza direktörlerinden Şevket tayin edilmiştir.

Bir İtalyan vapuru Çanakkalede karaya oturdu

Çanakkale 17 (Akşam) — Bu sabah B. P. isminde İtalyan bandıralı şilep Boğazdan geçerken Harmankaya mevkiinde baştan kara etmiştir. Tahlisine çalışılıyor.

100 lira için

Adapazarında beş ay evvel yapılan bir cinayetin faili yakalandı

Adapazarı 16 (Akşam) — Burada beş ay evvel yapılan bir cinayet meydana çıkarılmış, katil yakalanmıştır. Vaka şudur:

Adapazarında hamallık eden Makonun yüz lira kadar para biriktirdiğini ve bu parayı üzerinde taşıdığını Şemsi adında biri öğreniyor. Şemsi karısını öteberi almak üzere pazara yolluyor, aldığı eşyayı Mako ile eve göndermesini söylüyor.

Mako yüklendiği eşya ile evel geldiği zaman başına bir balta iniyor ve zavallı hamal düşüp ölüyor. Şemsi cesedi bahçede bir çukura gömüyor, üzerine sebze dikiyor.

Bir müddet gizli kalan cinayet şimdi meydana çıkmış ve katil yakalanmıştır. Şemsi cürmünü itiraf etmiştir.

Almanyanın kararı

Iktisadî menfaatler için istiklâlinden zerresini feda etmiyecek

Berlin 17 (A.A.) — Boerser Zeitung gazetesinin siyasi muharriri Karl Wegerle, iktisadî menfaatler için Almanyanın siyasî istiklâlinin bir zerresini bile feda etmiyeceğini yazmaktadır. Muharrir Almanyainın Parise izzeti nefsi kıracak bir mükafat yapacağını iddia edenlerle alay ettikten sonra kimsenin sillahları tahdid etmek hususundaki Alman teklifini kabul etmediğinden şikâyet ediyor ve Fransa ile müttefiklerinin, hiçbir Alman ordusunun aded itibarile rekabet edemiyeceği derecede kuvvetli oldukları ileri sürüyor.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Çocuğunu camiye bırakan kadın

Geçen gün okudum: Ayşe isminde bir kadın, kocası ölmüş, yalnız kalmış, küçük çocuğunu Fatih camiinde bir pencerenin içine bırakmış, ağlıya ağlıya oradan kaçarken, sokakta oynıyan çocuklar görmüşler, polise haber vermişler. Kadın mahkemede diyor ki: «Ne yapayım? Hizmetçiliğe girdim, çocuğum var diye kabul etmediler. Darülâceyeze başvurdum, almadılar. Ben aç, o aç. İkimiz de öleceğiz. Hem yavrumu hem kendimi kuartarmak için başka çare bulamadım.»

Hadise, alelâde bir zabıta vakası olarak basit ve olağan. Bizde ve dünyanın her yerinde, çocuğunu bırakan analara raslanır.

Meselenin, ruhiyatçıları ve ahlâk bilginlerini alâkadar eden tarafı var: Bir ana, ne kadar fakir, hattâ aç olursa olsun, küçük yavrusunu sokak köşesine terkedebilir mi? Açlıktan ölmek, hattâ beraber ölmek mi evlâdır, yoksa çocuğu meçhul kaderin eline bırakmak mı?

Meseleyi bu bakımdan tedkik edecek değiliz. Ne ahlâk âlimiyiz, ne psikoloji bilgini... Avrupanın bir çok memleketlerinde, sade yoksulluk yüzünden değil, bilhassa gayri meşru ve gizli doğan çocuklardan kurtulmak için bu çareye başvuran «kızana» lar çoktur. Bunun içindir ki nüfus eksilmesinin önüne geçmek istiyen bazı medenî memleketler, anaları tarafından sokağa terkedilmek istenen çocukları kabul eden müesseseler vücude getirmişlerdir. Çocuğunu getirip müesseseye terkeden anaya ismi ve hüviyeti sorulmaz.

Kadınlarla erkek arasında müsavattan bahsedilince aklıma derhal çocuk gelir. Bizatihi çocuk değil, kadının analık mecburiyet veya ihtimali. Kanunlar, kadına hangi medenî hakları verirse versin, terbiye ve sosyal hayat kadının bedenini, fikrini, zekâsını, kabiliyet ve istidadını erkek derecesinde, hattâ daha fazla inkişaf ettirse de, kadın, yaşama kavgasında erkeğe nisbetle daima zayıf kalacaktır: Hâmile kadın çalışamaz, çocuğu olan yalnız kadın işe giremez. Devlet behemehal araya girmelidir. Bunun tek çaresi devletin yavaş yavaş ana baba vazifesini de görmesi olabilir.

Türk kadını da, mecburî olarak iş hayatına girdi. Çocuğa kim bakacak? İçtimaî yardım teşkilâtımızda bu derdin de çaresini aramalıyız. Bahusus nüfusu arttırmak, devletin en baş siyasetidir. Anaları çalışan, çalışmıya mecbur olan, yahut - acıklı macerasını yukarda anlattığımız - Ayşe gibi, küçücük yavrusu, bir saadet değil, açlık âmili olan, sefalet kaygusu en derin şefkat duygularını boğacak kadar karanlıklaşan kadınların çocuklarını devlet almalı, beslemeli, büyütmelidir.

Akşamcı

Para yerine sopa!

Kumkapıda bayan Nazmiye adında bir kadıncağız kiracısı Hacerden dün ev kirasını istemiştir. Kiracı:

— Sana para yerine öyle bir sopa çekerim ki, alamadan gidersin.. deyince kavga başlamıştır. Kiracı, ev sahibini döğmüştür.

ŞEHİR HABERLERİ

Çöplük aranıyor

Belediye eski taşocağından vazgeçti

Son günlerde bazı gazeteler, belediyenin çöp işleri hakkında yeni bazı tedbirler alacağını yazmışlardır. Bu husus tahkikat yaptık. Aldığımız malûmata göre mesele şudur:

Belediye, çöpleri gene şehrin haricine dökecektir. Fakat görülen mahzurlar üzerine çöplüğün şehirden uzak olması kararlaştırılmıştır. Hatırlardadır ki, belediye son zamanlarda Kâğıdhane sırtlarına inen eski bir taş ocağını çöplük ittihaza karar vermiş, burasını çok münasip bularak Mecidiye köyünden taş ocağına kadar yeni bir de yol yaptırmıştı.

Şimdi burasının çöplk olamıyacağı anlaşıldığından belediye çöplük için başka münasip bir yer aramaktadır. Temizlik müdyrlüğü bununla meşgul oluyor.

Şimdilik çöplerin atıldığı Hürriyeti ebediye tepesi arkasındaki çöplükteki çöplerin üzerine marttan sonra toprak ve kireç ve ilâç dökülecektir.

İsviçre sefiri Sofyaya gitti

İsviçrenin Ankara sefiri M. Martin ayni zamanda Sofya sefirliğine de tayin edilmiştir. Sefir itimatnamesini Bulgar kralına takdim etmek üzere Sofyaya gitmiştir.

Otomobil kazası

Kadını çiğnememek için şoför yaralandı

Münir adında bir şoförün idaresindeki otomobil dün Kızıltoprak köprüsünden geçerken karşısına birdenbire bayan Leman isminde bir kadın çıkmıştır.

Şoför, kadını çiğnememek için otomobili sağ tarafa hızla çevirmiş, fakat bunun üzerine de bir telgraf direğine çarpmıştır. Telgraf direği kırılarak büyük bir parçası şoförün başına düşmüştür. Şoför Münir bayılmış ve hastaneye kaldırılmıştır.

Av derileri satışı hareretli

Av derisi piyasası hararetli alış verişlere sahne olmaktadır. Buna sebep av derisi satışları mevsiminin başlamış olmasıdır. Bu sene av derisi ilk defa olarak böyle hararetli muameleler görmektedir. Hariçten talepler gittikçe artmaktadır.

Alıcıların başında Almanya, İngiltere ve Amerika gelmektedir. Tacirler bu memleketlerden vaki talepleri karşılamağa çalışıyorlar. Fiatler de geçen seneye nazaran yüzde 10 nisbetinde yükselmiştir. İhracata başlanmıştır.

Tilkinin do'âşıp gideceği yer kürkçü dükkânı!

Beş gün evvel hapishaneden çıkan kör Tahsin adında bir sabıkalı dün Defterdarda bakkal Ragıbın dükkânının kilidini kırarken yakalanmıştır.

Yeni hapishaneden çıkan kör Tahsin yakalandığı zaman:

— Tilkinin dönüp dolaşıp gideceği yer kürkçü dükkân.. demiştir.

Mahmutpaşa hamamı

Belediye hamamı tamir ederek şimdilik kiraya verecek

Belediye tarafından satın alınan Mahmudpaşa hamamının ilk taksidinin verildiğini yazmıştık. Mahmudpaşa hamamı, senelerden beri tamir yüzü görmemiştir. Bu hamam, İstanbulun fethinden sonra yapıldığı için İstanbulun en eski binalarındandır. Belediye binayi tarihi kıymetini bozmamak şartile esaslı surette tamire karar vermiştir. Tamir işi bittikten sonra şimdilik kiraya verilecektir. Belediye, hamamı bizzat işletmek veyahut başka bir maksadla kullanmak için tetkikatta bulunduğundan bu karar, kira müddeti bittikten sonra tatbik sahasına konulacaktır.

İmar p'ânı için hazırlık

Şehircilik mütehassısı M. Proste Parise giderken şehrin umumî vaziyetini gösterecek avan proje ve mevzii imar hareketleri için imar müdürlüğüne talimat vermiş, kendisi dönünciye kadar bunlara aid harita ve plânların hazırlanmasını bildirmişti. İmar müdürlüğü bu esaslar dairesinde çalışmaktadır.

Müstakbel imar plânile Florya, Mecidiyeköyü vesaire gibi semtlerin imarı için hazırlanan projelerin kolaylıkla tebarüz ettirilmesi için bunların kabartma resimleri de yapılmağa başlanmıştır. Bununla imar müdürlüğündeki mimarlar ve diğer mütehassıslar meşgul oluyor.

Sokak isimleri

Bir komisyon değiştirilecek isimler için yenilerini arıyor

Şehrimizde Hacı, Hoca, Molla, Hafız, Paşa, Bey gibi kanunla lâğvedilen ünvanları ihtiva eden ve bugünkü millî telâkkimize uymıyan sokak isimlerinin kaldırılması için bir komisyon teşkil edildiğini yazmıştık.

Komisyon haftada muayyen günlerde toplanmaktadır. Bu isimleri taşıyan sokaklara millî mahiyette yeni isimler bulmaktadır. Ancak tarihî isimler değiştirilmiyecektir. Komisyonun yeni sokak isimlerini ihtiva eden projesi şehir meclisinin şubat içtima devresinde müzakere edilecektir.

Tehlikeli bir duvar yıktırılıyor

Kabataşta araba vapuru iskelesi önünde bir duvar tehlikeli bir vaziyet aldığından yıktırılması için halk tarafından belediyeye şikâyette bulunumluştu. Belediye bu duvarı tedkik ettirmiştir, bugünlerde yıktıracaktır. Diğer taraftan son yağmurlar ve havaların bilhassa rütubetli olması yüzünden bazı eski binalar ve harap duvarların da yıkılmağa yüz tuttukları görülmüştür. Bunlar da süratle gözden geçirilecekler ve bir tehlikeye meydan vermemek üzere hemen yıktırılacaklardır. Bu hususta belediye tarafından alâkadarlara talimat verilmiştir.

Odun, kömür

Bu sene kok kömürü de piyasada boldur

Bu sene kışın erken başlamasına rağmen İstanbulda odun ve kömür sıkıntısı yoktur. Yazın kâfi miktarda odun ve kömür gelmiştir. Bilhassa kok kömürü boldur. Geçen sene kışın hafif geçmesine rağmen kok kömürü bulmakta güçlük çekmişti. Bu sene böyle bir sıkıntı yoktur.

Gazhane kokları beş tondan yukarı 16,5, Türk antrasiti 21, Alman koku 23-24 liradır. Piyasada bin ton kadar Alman koku vadır. Türk antrasiti Zonguldaktan muntazaman geliyor.

Odunun çekisi 350-360 kuruştur. Mangal kömürü 6-7 kuruşa satılıyor.

Zührevi hastalıklarla mücadele müdürlüğü

Zührevî hastalıklar mücadele müdürlüğü ile hıfzıssıhha müzesi aynı bina dahilindedir. Müzeyi ziyarete gelenlerle, mücadele heyetine muayene ve tedavi edilmek üzere müracaat edenler ayni yerden girip çıkmakta idiler. Bunun mahzuru görüldüğünden her iki kısmın ayrılması muvafık görülmüş ve bu hususta temin edilmiştir.

Yoksul çocuklar

Maçka ve Nişantaşı cihetinde yardım teşkilâtı

Maçka ve Nişantaşı semtindeki 15 ve 52 :nci mekteplere devam eden fakir ve yoksul çocuklara yardım için bir himaye heyeti teşekkül etmiştir. 15 inci mektepte 110, 52 'nci mektepte 100 yardıma muhtaç çocuk tesbit edilmiştir. Bunlara haftada beş gün birer kap sıcak yemek ve üstübaşı pek perişan olanlara elbise temin etmek üzere bu semtte oturan hal ve vakti yerinde ailelerin semahatına baş vurulmuştur.

Müracaat edilen zevattan bir kısmı ayda muayyen bir para vermeği memnuniyetle taahhüd ettikleri halde bazı kimseler maatteessüf cevap bile vermeği lüzumsuz görmüşlerdir.

Himaye heyetinin sarfettiği büyük gayretlerle bu iki mektebe devam eden çocuklardan ancak bir kısmının öğle yemekleri temin edilmiştir. Fakat iki mektepte mevcud 60 fakir çocuk, öğle tatillerini aç karnına, bir lokma ekmeğe muhtaç bir halde geçiriyorlar.

Bu semtte oturan zevatın -ki bir kısmının çocukları bu mekteplere devam ediyor- biraz himmeti, semahati sayesinde bu 60 çocupğun da midelerine bir lokma sıcak yemek girmesi mümkündür. Bu yazımızın, hamiyetinden şüphe etmediğmiz zevat tarafından nazarı dikkate alınacağını ümid ederiz.

Fındık piyasası canlanıyor

Fıdık piyasası canlanmaktadır. Son günlerde 71 kuruştan alıcı olduğu görülmüştür. Fiatlerde bir mikdar daha yükselme beklenmektedir. İhracat vaziyeti de çok iyidir. Hariçten taleplerin arttığı görülmektedir. Son bir hafta zarfında Fransaya 10,000 kilo iç fındık ihraç edilmiştir.

Bir çırpıda

Bir hatıra

Dostlarımdan biri yeni senenin bir takvimini göndermiş. Duvarıma astım. Ben dolu takvimlerin yapraklarını karıştırıp gelecek günlerin tarihlerine şöyle bir göz gezdirmeği âdet edinmişimdir. Bu takvimi de öyle karıştırırken bir sahifenin üstündeki cümleyi okudum: «Şapka kanununun kabulü..»

Bunu okur okumaz senelerin arkasında bir hatıra gözümün önünde canlandı. Henüz henüz aşk romanlarını okumağa başlamış bir çağda idim. Sinemalara yeni yeni gidiyordum. Perdedeki genç âşıkları, ecnebi filim kahramanlarını gördükçe bende önüne geçilmez bir merak uyanmıştı. Acaba şapka bana nasıl gidecek?.. İçimden: «Kim bilir ne kadar yakışacak?» diyordum. Şapka giymek için çıldırıyorum amma... Şapka nerede?..

Hele Mişel Zevakonun bir romanını okumuştum. Hiç unutmam, şöyle bir cümle ile başlıyordu:

«Şapkasını gözlerine kadar indirmiş, paltosunun yakasını kaldırmış, ağzında pipo olan esrarengiz, meçhul şahıs....»

Bu tarif o kadar hoşuma gitmişti ki... Zaten bu roman kahramanına da kendimi pek benzetmek istiyordum... Bunu okur okumaz arzularım büsbütün arttı. Ah benim de bir şapkam olsa da böyle gözlerimin üstüne kadar indirsem, yakasını da kaldırsam, ağzıma bir pipo sokup «esrarengiz ve meçhul bir şahıs» olsam... En büyük hevesim bu... Bu arzu uğrunda delireceğim âdeta.. ah bir şapka.. gözlerime kadar inecek bir şapka... Mektepte bir Fransızca hocamız vardı. M. Korti... Bu zat mektebe şapka ile gelir.. o güzel fötr şapkasını koridora asar, muallimler odasına girerdi. Şapka daima koridorda dururdu.

Teneffüs zili çalar çalmaz biz doğru koridora, M. Kortinin şapkasının başına...

Şapka kap kapanın elinde kalırdı.

— Dur bakayım sana yaraştı mı?

— Dur bakayım bana yarastı mı?

Hattâ şapkayı giyen başında fazla kalsın diye kaçardı. Ötekiler de almak için kulaklarına hattâ gözlerine kadar inen koca şapkalı çocuğun peşine takılırlardı.

Bir kere de ben giymiştim. Sapka kafama büyük gelmiş, gözlerimin yarısı içinde kalmıştı. Lâkin derhal yakamı kaldırdım. Ağzıma sanki pipo imiş gibi kalemi soktum.. elime de sinema kahramanlarına benzemek için başka bir kalem aldım. Bir köşeye saklandım.. işte artık esrarengiz ve meçhul şahıs olmuştum. Şimdi tıpkı sinemada olduğu gibi şapkam gözlerimin üstüne kadar inik, yakam kalkık, ağzımda pipo, elimde tabanca birdenbire köşeden çıkacak ve gene tıpkı sinemada olduğu gibi önümden geçecek adama ateş edecektim.

Bir ayak sesi işittim.... Ayak sesi bana çok yaklaşınca gözlerime kadar inen M. Kortinin kocaman şapkası ve kalkık yakamla fırladım. Elimdeki tabancayı gelen adamın burnuna doğru uzatarak bağırdım:

— Pat.. güm..

Bir de bakayım gelen müdürü sani değil mi.. esrarengiz ve meçhul adam «bilâaf» iki izinsiz almıştı. Ve bir daha koridorda M. Kortinin şapkası görünmez oldu..

H. F.

Bay Amcaya göre...

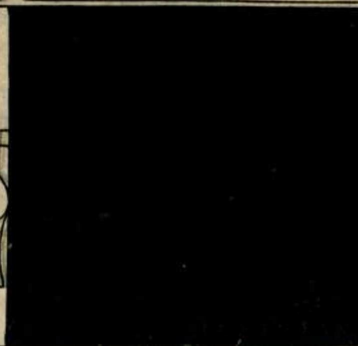
— Bir memleketin örfüne uymak ecnebi şirketlerin en çok ihmal ettikleri işlerden biridir bay Amca...

... Meselâ şu elektrik, gaz şirketi!... Bu memleket halkının her ayın birinde maaş aldığını bile bile ayın 25 inde gelip para ister...

... Halbuki siz ayın otuzuna kadar sağ kalmanın çarelerini aramakla meşgulsünüzdür, tabii veremezsiniz!...

... Fakat şirketin nizamları keskindir, şırp, diye ya lâmbanızı, ya ocağınızı söndürür!... Şirket böyle yapacağına aybaşında gelip alacağını alsa daha iyi değil mi?...

B. A. — Daha iyi amma o zaman şirketin ecnebiliği belli olmaz!...

Iktisadî ve malî hafta

Almanyanın İspanyol Fasına göz diktiği şayiaları hafta zarfında piyasaları meşgul eden başlıca hâdise oldu. Bu haberler evvelâ Fransızları sonra da İngilizleri kuşkulandırdı. Sonradan şayianın esassız olduğu anlaşıldı, zihinler de yatıştı. Avrupa borsaları bir indi bir çıktı. Şimdi Almanya ile Fransa arasında bir Gentlemen's agreement'den ve Dr. Schaht'ın muhtemel bir Paris seyahatinden bahsediliyor. Eğer bunlar tahakkuk edecek olursa iktisadiyat âlemi büyük bir nefes almış olur.

Amerikada grev hareketi tevessü etmek istidadını gösteriyor. Memulün hilâfına olarak cumhurreisi Roosvelt, nutkunda grev meselesine hiç temas etmedi. Gerek Amerikada ve gerek Avrupada şaheser diye telâkki olunan bu nutkunda, iktisadiyatı kemiren üç mühim çıban bulduğunu işaret etti: Biri fazla istihsal, diğeri inhisarların sebebiyet verdiği noksan istihsal üçüncüsü de spekülâsyon. Spekülâsyon hakkında çok şiddetli bir lisan kullandı; mururu zamanla kârdan ziyade zarar verdiği ve nakid infation'unu mucip olduğu için bunu kökünden kurutmak icap ettiğini söyledi.

Alman gazeteleri kendilerine lâzım olan kâğıdları kâmilen İsveçten ithal ederler. Döviz müşkülâtından dolayı kâğıd sarfiyatının şubat ayından itibaren yüzde yirmi nisbetinde eksiltmeleri Alman hükûmeti gazetecilere bildirmiştir.

İtalya hükûmeti de kambiyo hakkında yeni bir kararname neşretti. Ecnebi memleketlerinde sahip oldukları kambiyoyu İtalyanlar hükûmete devredeceklerdir. Bu hükümden yalnız İtalya haricinde mütemekkin İtalyanlar müstesnadır.

Hafta zarfında Avrupa borsalarındaki umumi vaziyeti (zararsız) diye tavsif edebiliriz.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

İstanbul menkul kıymetler borsasında faaliyet berdevamdır. Fakat bu faaliyet halkımızın aleyhine olarak tecelli etmektedir. Anadolu demiryolu esham ve tahvilât sahipleri hoşnutsuzluk içindedirler, çünkü bir hafta zarfında kâğıdlarının gene vasatî ikişer puvan kadar kaybettiklerini müşahede ettiler. Ankara toplantısından sonra bu kâğıdların bugüne kadar kaydettiği sukut yüzde yirmiyi bulmaktadır. Anadolu hisse senedlerinin yüzde elli biri hükûmetimizin elinde bulunmasına göre kuponlar hakkında son söz ağlebi ihtimal onun olacaktır. Binaenaleyh hükûmetin bu meselede noktai nazarını bildiren resmî bir beyanatta bulunması çok ziyade şayanı temennidir.

Cumartesi akşamı bu grupa dahil kâğıdlar aşağıdaki fiatlerde kaldı:

Hisse senedleri 21 lira (işsiz),
Tahvilât 35,80 lira
Mümessil senedat 38,7 lira

Paris borsasında yüzde 7½ faizli Türk borcu kâğıdları frangın sükutundan beri ilk defa olarak 327 franga kadar yükseldikleri halde piyasamız neşesiz göründü. Bu kâğıdlar da geçen haftaya nisbetle ellişer kuruş kadar bir tenezzül ile kapandılar şöyle ki:

Birinci seri 22,50 lira
İkinci seri 21,10 lira
Üçüncü seri 21,05 lira

Türk borcu tahvilleri hakkında düyunu umumiye anlaşmasının 4 üncü maddesinin 3 üncü bendini izah eden Maliye vekâletinin 11/1/937 tarihli bir ilânı cumartesi günü borsa salonuna talik edildi. Pek sarih olmıyan bu ilân dan anladığımıza göre maksad Paris ile İstanbul arasındaki fiat farklarını (halı hazırda Paristeki fiatler İstanbuldan 3 lira kadar daha ucuzdur) izale etmek ve Türk parasını koruma hakkındaki kararnamelerin vazettiği tahdidat dahilinde (yani kambiyo ihraç etmemek şartile) bunları memlekete ithal edebilmektir. Vaziyetin tebellürüne kadar bu tedbirin piyasamıza ne dereceye kadar tesir icra edeceğini izah edemiyeceğiz.

Dahilî istikraz kâğıdlarımız geçen haftaki sağlam fiatlerini muhafaza etmektedirler. Merkez Bankası gene iki lira kadar bir tereffü kaydederek 96 lirada kaldı. İş bankası 10, Osmanlı bankası da 34 lira etmektedir. Endüstriyel kâğıdlarımız meyanında Aslan çimento 13,70 lirada isteklidir. Muamele cereyan etmemiş olan diğer bazı endüstri kâğıdlarımızın nominal fiatleri de şunlardır: İttihad değirmencilik 10,30 lira, Şark değirmencilik 0,80 lira, Omnium şark sınaî şirketi, 0,80 lira, Bomonti 9,40 lira, Şirketi Hayriye 16 lira, tramvay 16,50 lira.

BORSA HARİCİ MUAMELÂT

Türk altını geçen haftadan beri on kuruş kadar sukut ederek 1031 de kaldı.

Keza resmi piyasa haricinde muameleye gören Mısır kredi fonsiye tahvillerinin fiati de şunlardır:

1903 tertibi 101 lira.
1911 tertibi 97 lira.

Tramvayda bir yolcu kalp durmasından öldü

Dün Fatih - Beşiktaş tramvayı Beyazıda gelince bir adamcağız ayakta kalp sektesinden ölmüştür. Elinde yeni bir radyo makinesi tutan ve evine gitmek üzere tramvaya binen bu zavallının Ömer isminde biri olduğu anlaşılmıştır.

Ingilterede grip salgını

İngilterede grip salgınının şiddetle hüküm sürdüğünü, bir hafta içinde altı yüz küsür kişinin bu hastalıktan öldüğünü telgraflar haber vermişti.

Grip salgını bilhassa İskoçyada şiddetlidir. Bunun için bütün mekteplerde sabahları ilk iş olarak talebe boğazını dezenfekte ederek su ile gargara yapmaktadır.

Tiyatrolarda, kışlalarda, umumi yerlerde de bu usule riayet edilmiyor. Hemen herkes yanında oksijenli, mantollü su ile dolu bir şişe taşımakta, kalabalık bir yere girince derhal bu su ile gargara yapmaktadır.

Resmimiz bir mektepte gargara yapan çocukları gösteriyor.

Iki kızı birden kaçırmış!

Kızlara "Gezmeğe gittik, davacı değiliz„ diyorlar

Bartın 16 — Ova köyünde Mehmed adında bir delikanlı Fatma ve Hacer isminde iki kızı birden kaçırmıştır. Suçlu yakalanmış ve müddeiumumiliğe verilmiştir.

İşin garip tarafı kaçırılan her iki kız da:

— Biz Mehmedden davacı değiliz.. üçümüz arkadaş olduk. Dağa bir kaç gün gezmeğe çıktık.. demişlerdir.

Mehmedin kızların her ikisine de tecavüz ettiği anlaşıldığından hakkında takibat yapılmaktadır.

Define arıyanlar

Hâkim bu seferlik kendilerini serbes bıraktı

İzmir 16 — Karşıyaka ve Cumaovası nahiyelerinde bir çiflikte define bulmak için civar vilâyetlerden İzmire gelen Ahmed Hamdi, Ömer ve İsmail adında üç kişi definenin bulunduğu yeri araştırırken zabıtaca tutulmuş, adliyeye verilmişlerdir.

Suçluların muhakemeleri hemen yapılmıştır. Define arayıcılar:

— Bir Yunanlı vaktile bize üç teneke dolusu altından bahsetmişti. Bu paralar, Karşıyaka veya Cumaovası nahiyelerinde bulunan bir çiftliğin erazisinde gömülüymüş. Evvelâ definenin yerini tesbit etmek istedik, sonra hükûmete haber verecektik..» demişlerdir.

Hâkim define arayıcıların beraetine karar verdikten sonra kendilerine de:

— Bu seferlik sizi bırakıyorum. Fakat bir daha böyle şeylerle karşıma gelmeyiniz..» demiştir.

ÖLÜM

Sabık Avukatlardan Avraam Yadigâroğlu, Ve Beşiktaşda «ATLAS» Yapı Malzemesi Evinin Sahibleri Yadigâroğlu Biraderlerin Pederleri Ve Kereste Tüccarı Nikoli Papazoğlunun Kayin Pederi

Anesti Yadigâroğlu

Vefat Etmiştir.

19 Sonkânun 1937 Tarihine Rastlıyan Salı Günü Saat 14 de Şişlide, Kâin Rum Kilisesinde İcra Kılınacak Cenaze Merasiminden Sonra Mahallı Kabristana Defnedilecektir.

İzmir mektupları

Kordon tramvayı ne zaman yapılacak?

İzmir halkı bu mühim işin biran evvel neticelenmesini diliyor

Hükûmet konağı önündeki meydandaki elektrikli tramvaylar

İzmir (Akşam) — İzmirin mühim derdlerinden biri de Kordonda Konak-Alsancak arasında işlemeğe başlıyan otobüslerdir. Hususî eşhasa ait olan otobüslerle şehrin bir tarafından diğer ucuna gitmek zor ve mühim bir iştir. Evvelce Birinci Kordonda atlı tramvay işlerdi. Bu tramvaylar mütemadi şikâyetlere sebebiyet vermişti. Şehrin bir yüz karası sayılan atlı tramvaylar kaldırıldıktan sonra otobüslerle gidip gelinmeğe başlandı. Halkın kalabalık olduğu zamanlarda otobüsler ekseriya dolu olarak geçtiğinden yolcular yağmurlu ve fırtınalı havalarda yollarda açıkta, arkadan gelecek diğer otobüsleri beklemeğe mecbur kalıyorlar.

Belediye, daha ziyade şahsi menfaatlerini düşünerek hareket eden eşhas otobüslerini kaldırmak ve kendi idaresinde muntazam otobüsler işletmek için Avrupa, hattâ Amerikada otobüs imal eden birçok fabrikalarla temaslara girişmişti. Bu temaslar henüz neticelenmemiştir. Avrupadan rahat, modern, hattâ ucuz otobüsler getirtilmesi mümkün olacağı neticesine varılmışsa da bunlara sarfedilecek paranın harice gideceğinden ve her yıl da amortisman payı olarak yine harice bir miktar döviz vermek mecburiyeti hasıl olacağından belediyenin bu teşebbüsü de iyi görülmüyor.

Nafıa vekilimiz Ali Çetinkaya, İzmir için en iyi ve münasip nakil vasıtasını (elektrikli tramvay) olarak tesbit etmiştir. Birinci Kordonda elektrikli tramvay inşası için İzmir elektrik ve tramvay şirketi bazı teklifler de bulunmuştu. Fakat şirkein teklifleri arasında, elektrikli tramvay işliyecek yere otobüs işletilmemesine ait olanı alâkadar resmi makamlarca muvafık görülmemektedir.

Bir tarafa yalnız bir nakil vasıtası işlerse fiat ve servis hususunda halkın aleyhinde hareketlerde bulunulacağı tabiidir. Nitekim, elektrikli tramvay bulunan Konak - Güzelyalı semtinde bundan beş, altı yıl evvel otobüsler işlemekten tramvay ücretleri şimdikine nazaran üçte bir nisbetinde yüksek olduğu gibi römorklu tramvaylar da az işletilirdi. Otobüs rekabeti başladıktan sonra hem fiatler indirilmiş, hem römorklu tramvay arabaları sıklaştırılmış, hem de birinci mevki tramvay arabalarının çoğu, ikinci mevki nakil ücretile yolcu taşımışır.

Alâkadarların söylediklerine göre, elekrik ve tramvay şirketi, Kordonda tramvay işletmeğe müsaade edilecek olursa Basmahane ve Kemere de tramvay işletecek, bu kısımda imtiyaz namesindeki sarahate göre, derhal inşaat yapacak ve Belçika fabrikalarına elli tane daha araba sipariş edecektir.

Şirketten, belediye varidatına yardım olmak üzere ayrıca bir belediye hissesi istenmektedir. Nafıa vekilimiz, Kordonda tramvay inşası işinin - sermayedar bulunmazsa - Devlet demiryolları idaresine de yaptırılabileceğini söylemişti. İzmir halkının dileği, bu mühim işin bir an evvel iyi bir şekilde neticelendirildiğini görmektir.

SİYASİ İCMAL

Fransada kabul edilen kanun

Lüzumu halinde yani diğer devletler de ayni tedbiri almağa muvafakat ettikleri takdirde Fransadan İspanyaya gönüllü gitmesinin yasak edilmesine hükûmetin salâhiyettar olması için M. Blum Fransız meclisine bir kanun lâyihası vermişti. Lâyiha mecliste ittifakı âra ile kabul edildi. Bu kanunu hükûmet partileri bulunan sollardan ziyade sağlar memnuniyetle benimsediler. Çünkü şimdiye kadar İspanyaya giden Fransız gönüllüleri hep komünist ve diğer müfrit sol partilerin mensupları bulunuyordu.

Bunların yardımı ile İspanyada hükûmetin zafer bulması Fransadaki müfrit solların büsbütün vaziyete hâkim olmalarına yol açacaktı. Sol partiler ise general Frankonun taarruz kudretini günden güne arttıran ve nihai zaferine zemin hazırlıyan Alman ve İtalyan gönüllülerin daha ziyade gelmelerine mâni olabilmek için Fransanın örnek olması zaruri olduğunu gördüklerinden bu kanunu partizanlık noktasından pek de beğenmiyerek kabul etmişlerdir.

Bunun için kanunun ittifakı âra ile kabul edilmiş olması hariçte ve bahusus Almanya ile İtalyada Fransanın samimiyetine kuvvetli bir delil olarak karşılanmadı. Fransada komünistlerin hükûmetin üzerinde nafiz ve amele teşekküllerine hâkim bulunduklarından İspanyol hükûmetine yardımda bulunmağa bundan sonra birçok yol bulacakları ve bilhassa Sovyet Rusyadan kuvvetli yardımların arkası kesilemiyeceği kanaati şimdiden Almanlar ile İtalyanların kalblerinde yerleşmiştir.

Bahusus ki, M. Blumun İspanyada meşru olarak yalnız Valensiya hükûmetini tanıdığını söylemiş olması ileride Fransaya müessir müzaheret ve yardımlara açık kapı bıraktığı ileri sürülmektedir. Maahaza Fransa gönüllü gönderilmesinin men'i hususunda İngiltere gibi kanunui yolları tatbikte ciddi oldugunu kanun lâyihasının kabul edilmesile isbat etmiş olduğundan hiç olmazsa gönüllü işinin vahim neticeler doğurması ihtimalini azaltacaktır. Almanya cevabına Fransanın evvelâ kati harekete geçmesini şart koymuştu.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

YARIM SAKALLILAR KLÜBÜ

Londradan alınan bir habere göre bir gün polis sokakta sakalının bir tarafı tamamile traşlı diğer tarafı uzun olan bir adama rasgelmiş. Adamı kaçık zannile derhal karakola götürmüş, muayene etmişler. Adam herkes gibi aklı başında olduğunu iddia etmiş. Hakikaten de sözü dinlenir, muhakemesi yerinde biri imiş. Niçin sakalını böyle traş ettiğini sordukları zaman çok şaşmış:

— Allah, Allah, demiş. Japonyada uzun sakallılar klübü olur da, İngilterede yarım sakallılar klübü niçin olmaz? Biz 25 arkadaşız, bir klüp kurduk hepimiz yarım sakallıyız.

Yarım traşlı sakalla gezmenin kabahat olduğuna dair kanunlarda bir madde olmadığı için adam serbes bırakılmıştır.

DEVELÜASİYON MODELİ

Pariste «Rue Royale»de meşhur «Paul Poirest» nin talebesi olan bir şapkacı kadının dükkânı vardır. Bir sabah erkenden dükkâna gelen kadıncağız dükkân kapısında elleri fotoğraflı 40 kişi görünce hayrete düştü.

— Acaba meşhur bir yıldız şapkasını yaptırmağa mı gelecek? diye sordu.

Açık göz gazetecinin biri atıldı:

— Hayır efendim, yeni bir şapka modeliniz varmış, onun resmini almağa geldik..

Kadın derhal işi anladı. Frank o zaman yeni kıymetten düşmüştü. Kadın da devalüasiyon isminde üzeri yarım bir frank ile süslü bir model yapmıştı. Gazeteciler bunu duyar duymaz resmini almağa gelmişler. O zamandanberi bu şapka Pariste çok modadır...

OCAK

Kar yağıyor, soba ve mangal başından ayrılmıyoruz. Kaloriferli apartımanlarda herkes radyatörün yanında oturuyor. İyi ama, acaba eski zamanlarda nasıl ısınırlardı?..

Ocak başında.

Ocaklara kocaman bir kütük atılır, tutuşturulur, öyle ısınılırdı. Ama buna tamamile ısınmak ta diyemiyeceğiz. Isınmak istiyenlerin ellerile yüzleri kavrulur, sırtları donardı.

1709 da Fransanın anlı kadını bayan Mentönon, Dük dö Noaya yazdığı bir mektupta diyor ki:

— Eğer bir müddet daha kralın odasında oturmakta devam edersem, soğuktan donup yatalak olacağım!

Bir rivayete göre de Romalılar devrinde, kalorifer varmış, zamanla kaybolmuş..

Bereket versin yeniden bulundu.

VİNDSOR DÜKÜNÜN YENİ KÖPEĞİ

Sabık İngiltere kralı sekizinci Edvarda yılbaşı münasebetile dünyanın dört tarafından çeşid çeşid hediyeler gelmiştir. Krala, sade tanıdıkları, sade millettaşları değil, onu tanımıyan binlerce yabancı da muhabbetlerini izhar için hediyeler göndermişlerdir. Vindsor dükü bu hediyelere teşekkür etmekle beraber şahsen kabul edemiyeceğini söylemiş ve hediyeleri civardaki köylülere dağıtmıştır. Bu meyanda bir Avusturyalı da düke resimde görülen köpeği göndermiştir. Dük köpek için çok teşekkür etmiş, fakat hediye olarak kabul edemiyeceğini bildirmiş. Köpeği de çok beğendiğinden sahibine 100 İngiliz lirası vererek satın almıştır.

EVLENENLERE YARDIM

Bulgaristanda genç erkeklerle genç kızlar aralarında bir birlik yaptılar. Bu birliğin merkezi Sofyadadır. Bu birlik evlenecek olan yoksul azalarına düğün masrafı veriyor.

Her yoksul yeni evli ilk birleşme masrafı olarak yüz frank alıyor.

Birliğe girmek için 10 frank veriliyor ve her düğün için de ayrıca 12 frank veriliyor.

Bu yeni birlik Bulgaristanda büyük bir alâka uyandırdı, azası her gün artmaktadır.

AKSIRMAK YASAK!..

Bu bir hafta zarfında Danimarka Sıhhiye nezareti Kopenhag'da 30,000 grip vakası kaydetmiştir. Nüfusun hemen hemen yüzde beşi yataktadır...

Buna karşı tedbir olmak üzere hükûmet umumi mahallerde hapşırmayı ve öksürmeyi menetmiştir.

Kopenhag tramvaylarına şu tamim asılmıştır:

— Sıhhiye vekâleti tramvay içinde hapşırması veya öksürmesi tutanın derhal ağzını ve burnunu mendille kapatmasını emreder. Ağzını ve burnunu kapatmıyanlardan umumi sıhhati ihlâl etmek suçundan cezai nakdi alınacaktır...

Izmirde zeytin fidanlığı tesis ediliyor

İzmir 16 — Vilâyet ziraat müdürlüğünce Bornova civarında büyük bir zeytin fidanlığı tesisine başlanmıştır. Burada iyi cins zeytinlerin çekirdeklerinden iyi cins fidanlar yetiştirilerek memlekette zeytinlik yetiştirmek istiyenlere dağıtılacaktır. Büyük zeytin fidanlığında, geniş bir saha nümune zeytinliği olarak ayrılacak ve buradaki zeytin ağaçları, fenni usullerle bakılacak, halka dağıtılacaktır.

Izmirdeki sandallar satın alınıyor

Yolcuların vapurdan çıkarılması motörlerle yapılacak

İzmir (Akşam) — İzmir limanına gelen vapur yolcularını karaya çıkarmak ve vapurlara binecek yolcuları vapura götürmek için evvelce limanda çalışan (95) tane sandal vardı. Sandalla yolcu alıp çıkarmak halkın umumi şekilde şikâyetlerine sebebiyet verdiğinden İktisad vekâletinin kararile evvelâ yalnız Türkiye limanları arasında işleyen ve Türk bayrağı taşıyan vapurların yolcularını çıkarmak için Kordondan vapur merdivenine kadar şatlarla yol vücude getirilmesi muvafık görülmüştü. Sandalcılar, yalnız ecnebi vapurlarından yolcu alıp vermek işini üzerlerine almışlar, fakat kazançları fevkalâde azaldığından vekâlete şikâyetlerde bulunmuşlardı. Vekâletin emrile İzmir liman işleri müdürlüğü bütçesinden sandalcılara 2000 lira ikramiye dağıtıldı, her sandalcı bu paradan hissesine düşen yirmişer lirayı aldı ve bir müddet için ailesinin ihtiyacını temine çalıştı. Fakat gene müşkül vaziyette kaldıkları için geçinemediklerini tekrar vekâlete bildirdiler.

Son hafta içinde buraya gelen limanlar umum müdürü Mecdet kayıkçıların şikâyetleri üzerinde de tedkikler yapmaktadır. Vekâletin muvafakatile sandalların satın alınması kararlaştırılmıştır. Şimdi sandallara kıymet takdir edilmektedir. Kıymet takdiri işile bir heyet meşgul olmaktadır.

Sandallar, satın alındıktan sonra ecnebi vapurlarile gelen ve giden yolcuların taşınması için liman işletme müdürlüğü tarafından motörler kullanılacaktır. Bu suretle İzmir limanında iptidaî bir nakil vasıtası olan sandallar yakında tamamen ortadan kalkacaktır.

Limanlar umum müdürü, vapursuzluk yüzünden İzmr limanında kalmış ve ihraç edilememiş olan tonlarca mahsulün, ihracını temin için de tedkikler yapmaktadır.

Sebzelerimiz

Türkofis geniş bir tetkik yapıyor

İzmir 16 — Türkofis, şehrimizdeki alâkadarlardan mıntakamızda yetişen sebzeler hakkında malûmat toplamağa başlamıştır. Mıtnkamızda yetişen sebzelerin isimleri ile idrâk zamanları, yıllık istihsal miktarı, ekim sahası, yetiştirilme tarzı, dahilî piyasalara sevk şekilleri ve satış usulleri, ambalâj şekilleri, nakliye fiatleri, mahallî piyasadaki fiatler, müstahsilin sattığı fiatler, müstehlikin perakende suretile ödediği fiatler ve iki fiat arasındaki büyük farkın başlıca âmilleri sorulmuştur.

Ofis tarafından buna dair hazırlanacak rapor İktisad vekâletine gönderilecektir. Ofis bilhassa şehirler arasındaki fiat farkına ve perakende satışla toptan satış arasındaki fiat farklarının pek yüksek oluşuna çok ehemmiyet vermektedir.

Gaziantepte ekmek fabrikası

Gaziantep (Akşam) — Belediye açtırmağı kararlaştırdığı ekmek fabrikası için teşebbüslere girişmiştir. Verilen teklifler tedkik edilmekte ve fabrikanın bu sene bitirileceği umulmaktadır.

Gaziantepte Âbide parkı

Gaziantep (Akşam) — Şehidler anıtı parkının profesör Yansen tarafından tanzim edilen plânları gelmiştir. Plânda anıttan Alleben deresine inen meyilli sedlerle ayrılmaktadır.

Belediyece sedlerin keşfi yaptırılmış ve yedi bin lira kadar bir bedel tahmin olunmuştur. Sedlerin inşaatı belediyece ihaleye konulacak ve bunlar yapıldıktan sonra parkın tarh ve tanzimine başlanacaktır.

Gaziantep ilçe yönkurulu toplantısı

Gaziantep (Akşam) — Cumhuriyet halk partiis Gaziantep merkez ilçe yönkurulu ilk toplantısını parti kurağında yapmıştır. Aralarında yapılan intihap neticesinde Bekir Aksoy ilçe yönkurul başkanlığına, Abdullah Güzel sekreterliğe, Naci Daî sağışmanlığa seçilmiştir. Bahtiyar Patpat ve Yahya Mollaoğlu da üyeliklerede kalmıştır.

Kış gelince yiyecek maddeleri neden yükselir?

Bazı tedbirlerle bunun önüne geçmeğe imkân vardır

Yiyecek maddeleri satan bir dükkân

Son günlerde gene yiyecek maddelerinde pahalılık göze çarpmaktadır. Bunda, en büyük sebep olarak kışın tesirini görüyoruz.

Pahalılaşan gıda maddelerinin başında buğday bulunmaktadır. Son birkaç gün içinde Polatlı buğdayları 7 kuruş 18 paraya kadar yükselmiştir. Bir buğday taciri bunun sebebini şu suretle izah ediyor:

— Havalar fena gidiyor. Anadoluda köy yollarını kar kapatmıştır. Bu yüzden köylü elindeki malı piyasaya getiremiyor, pahalılığın yegâne sebebi budur.»

Kış yüzünden yiyecek eşyanın pahalılaşması her sene görülen bir vakadır. Bu vakadan ileri gelen pahalılığın önüne geçmek için neler yapmalıyız? Bu çok yerinde sorulan bir sualdir. Bunun cevabı da şu suretle izah edilebilir:

Nakliye meselesi denildiği zamanda yalnız hatıra demiryolları gelmemelidir, köy ve kasabaları demiryollarına bağlamak lâzımdır. Bilhassa demiryolları istasyonlarına yakın olan ve bu istasyonlara zahire veren köy ve kasaba yollarını, kışın nakliye işlerine uygun bir hale getirmek lâzımdır. Eğer bu temin edilecek olursa uzun ve şiddetli kışların gıda maddeleri üzerine olan tesirlerini azaltmak kabil olabilir.

İkinci bir mesele daha var. Şiddetli kışlarda pahalılığa meydan vermemek için siloların adedini arttırmalıyız. Ziraat bankası çok zahire yükliyen diğer istasyonlarda da silolar yapmalıdır. O zaman yolların karla kapanması fiatler üzerine daha az tesir edebilir.

YAĞ FİATLERİ DE YÜKSELDİ

Son bir hafta içinde yağ fiatleri yükselmiştir. Evvelce 90 kuruşa satılan Urfa yağları, şimdi her bakkal dükkânında 100 kuruşa kadar satılmaktadır. Bu yağlardan hepsinin halis olduğuna dair teminat verilemez. Trabzon yağları da 85-90 kuruşa kadar çıkmıştır..

Bir yağ tüccarı da buna sebep olarak diyor ki:

Karadenizde fırtına var. Vapurlar geç geliyor. Bu yüzden yağ nakliyatı da azalmıştır. Trabzon taraflarında da kış şiddetli bir surette devam ediyor, köy yollarını kar kapatmıştır. Köylü, tereyağ satmak için şehre inemiyor.»

Görülüyor ki, kış yüzünden köyle şehir arasındaki münasebetler azalmaktadır. Yiyecek eşyası köylerde köylünün elinde kalmaktadır. Diğer taraftan şehirlerde hayat pahalılanıyor. Köyle şehir arasındaki bu münasebetleri arttırmak için en evvel hatıra gelen yol meselesidir. Her tarafta valilerin köy yollarına ve köy işlerine büyük bir ehemmiyet verdiklerini görüyoruz. Bittabi bu çalışmaların neticelerini birkaç sene sonra göreceğiz. Fakat mesele bununla bitmiyor. Kış gelmeden evvel, tüccarın kışlık ihtiyaçlar için, bol yiyecek eşyası alması lâzımdır. Soğuk hava depoları, antrepolar bunun için kurulmuştur. Bir şehrin hayatında soğuk hava deposu bir evin kileri gibidir. Kış gelmeden evvel her türlü pahalılıklar göz önüne getirilerek bu kileri doldurmak lâzımdır. Halbuki bu, bizde böyle olamıyor, sebebi de soğuk hava depolarındaki tarifelerin yüksek olmasıdır. Bu mesele etrafında, Asmaaltında bir tacirle görüşüyorduk. Bahis arasında dedi ki:

— Soğuk hava depoları ucuz olsaydı, bütün kış satacağımız yağı buraya doldurmak kabil olurdu. Halbuki bugünkü tarifelerin pahalılığını hesap edecek olursak, bu zararlı bir iştir. Soğuk hava depolarında pek az malımız vardır.»

Bu şikâyetten şunu anlıyoruz ki, soğuk hava depolarının tarifeleri bir şehrin hayat pahalılığında büyük bir rol oynamaktadır. Vapur, tramvay, şimendifer tarifeleri bir şehrin hayatı üzerinde ne kadar büyük bir rol oynarsa, soğuk hava depolarının tarifeleri o nisbette büyük rolü vardır. Bunu inkâr edemeyiz.

Belediye, hamal tarifelerini tanzim ve mürakabe ettiği gibi, soğuk hava depolarının vaziyeti ile de alâkadar olmalıdır, hattâ bu bahis etrafında daha ileriye gidecek olursak, ihtikârla mücadele etmek ve hayatı ucuzlatmak için, soğuk hava depolarını belediyeleştirmelidir. Diyebiliriz. Belediye iktisad müdürlüğünün bu mevzuu etüd etmesini temenni ederiz. — *H. A.*

Romanyanın meyva ihracatı

Son seneler zarfında ihracat çok arttı

Bükreş 16 — Resmi makamdan verilen malûmata nazaran Romanyanın 1935 ve 1936 senesi zarfındaki taze meyva ve kuru meyva ihracatı şöyledir:

1935 senesi zarfındaki meyva ihracatı: Kilo ile: Elma ve armut 9,383,054, ceviz 5,700,066, Kuru erik 3,819,?55, Taze üzüm 2,581,208, Ceviz (Kabuksuz) 664,373, Taze erik 259,600, Şarap 183,184, Kayısı 64,204, Sarmısak 19,980, ayva 13,320, Domates 14,200, kuru elma 11,625, yekûn 22,716,169.

1936 senesi zarfındaki meyva ihracatı kilo ile: Elma ve armut 13,274,685, Taze üzüm 1,847,647, Ceviz (Kabuklu) 773,170, Ceviz (kabuksuz) 200,641, kuru erik 133,000, Kuru kiraz, 33,050 turşuluk hiyar 18,990, Taze erik 11,500, üekûn 16,282,683.

İhracat en ziyade Çekeslovakya, Lehistan, Avusturya ve Almanyaya yapılmıştır.

Panamaya rakib o'acak bir kanal

Vaşington 17 (A.A.) — Ayan azasından M. Walsch - Massachussets - ve M. Vinson -Georgia- Antil denizile Büyük Okyanus arasında açılacak olan Nicaragua kanalının inşasına başlanması için yakında parlâmentoya bir kanun lâyihası vereceklerini söylemişlerdir.

M. Walsch, kanalın 277 kilometre uzunluğunda olacağını ve 722 milyon dolara mal olacağını bildirmiştir.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Halli lâzım meseleler

Fikir ve sanat hayatımızda henüz halledemediğimiz meseleler var. Bunları, hiç olmazsa büyük bir kısım münevverlerin beraberce inandığı ana fikirlere bile bağlamış değiliz. Herhangi bir söz veya hâdise, derhal memleket münevverlerini biribirine düşürecek şiddette harekete getiriyor; mülâkatlar, beyanatlar, makaleler ve bazı defa da küfürler, hakaretler tefrih devrini bitirmiş hastalıklar gibi birden bire meydana çıkıveriyor.

Bir sene önceki (Edebiyat antolojisi) dâvası böyle olmamış mı idi? Son haftanın (Edebiyat gecesi) de bu kadar şiddetli olmamakla beraber yine edebiyat denizini hatırı sayılır bir lodos fırtınasile allak bullak etmemiş midir?

Niçin böyle oluyor?

Bu sorgunun cevabına geçmeden önce münevverlerimizin ve onlara gizli, âşikâr yol gösterme iddiasında bulunan fikir ve sanat adamlarımızın ruhî bir hasletlerine işaret edeceğim. Bizde edebiyatla uğraşanların çoğu, heyecanlarile fikirlerini harekete getiren, bu hareket ettirici hissî unsurlar ruh âleminden çekilince kâğıt alevi gibi sönen bir maneviyet taşıyorlar. Halbuki ilmin en çetin şubesi, mevzuu maddeden ziyade mânayı ilgilendiren kültür bilgileridir. Bunlardaki güçlük, mavzularının ele avuca sığmıyacak kadar batınî oluşlarından gelir. Bunlardan biri olan ve kültür tarihimizin başlıca safhalarından birini teşkil eden edebiyat, söylediğim sebeplerle dir ki henüz bu mevzuun ana dâvalarını halle kudretli bilgin verememiştir. Sadece tarihî metodun tatbikinden ibaret olan üniversiter edebiyat görüşü, henüz derinlere inici bir çalışma usulile eksiklerini tamamlama çağına bile girmemiştir.

Edebiyat bilginlerinin bu vaziyetini gösterdikten sonra yukarıya koyduğumuz suale dönebiliriz. Edebiyat ve umumiyetle kültür adamlarmızın biribirlerile anlaşmaları, yahut hangi noktalarda anlaşamadıklarını sarih surette tayin edebilmeleri için bir takım esaslı meseleler üzerinde kanaatlerini tesbit etmeleri lâzımdır. Ben bu yazımla o meseleleri bir program halinde, bütün bu işle ilgili olanlarımızın gözleri önüne koymak istiyorum. Bunlar hakkında birçok tezler ve antitezler ileri sürülebilir. İşin birinci safhasında iddialarla onların zıdları ciddî münakaşalara mevzu olur. Ancak bundan sonradır ki esaslı bir senteze varmak kabildir.

Şimdi bu meseleleri sıralamağa çalışalım:

1 — Türk edebiyatı ne zamandan başlar?

2 — Türk edebiyatının başlangıcını tesbitte mutlaka türkçe yazılmış metinlerin bulunması şart mıdır, yoksa başka milletlerin kitaplarına geçmiş, bugün için ancak ihtiva ettiği düşünceler ve duygular bizce bilinebilen vesikalar bu bakımdan değer taşırlar mı?

3 — Türk edebiyatını (İslâmdan önce, İslâm medeniyeti içinde, garp medeniyeti tesirinde) diye üç safhahada göstermek içtimaî realitelere uyar, tarih tezimize aykırı düşmez bir bölüm yapmak mıdır?

4 — Kavmî, dinî ve millî edebiyatların başlıca karakterleri nelerdir? Bunlar bizim edebiyatımızda var mıdır? Varsa biribirlerini takip ederek mi akıp gelmişler, yoksa hemzeman olarak mı varolmuşlardır?

5 — İçtimaî değişmelerle alâkası tabiî olan edebiyat, bizde bu cinsten hangi müessirlerle ne gibi müesseseler yaratmıştır? Devirlerin hâkim siyasî iktidarlarının tuttuğu edebî müesseselerle halkta yaşıyan dinî, lâyik ve zümrevî edebiyatlarımız nelerdir?

6 — Edebiyatta millîlik ve milliyetçilik ne demektir?

7 — Edebiyatta eski ve yeninin miyarı nedir?

8 — Türk edebiyatı türlü müessese ve safhalarında hangi orijinal unsurları yaratabilmiş, hangilerinde taklitçi kalmıştır?

9 — Türk dilile yazmamış, eserlerini başka dillerle yaratmış Türk ırkından gelme büyük şahsiyetleri kendi kültürümüz bakımından ne derece bizim malımız sayabiliriz?

10 — Dünya edebiyatları içerisinde birinci safhada yer almış büyük edebî dehalarımız var mıdır? Varsa niçin bu âlemşümûllüğü kazanmışlardır? Yoksa hakikatte bu değerde büyüklerimiz yetiştiği halde tanıtılmamak yüzünden mi unutulup kalmışlardır?

11 — En eski çağlardanberi Türk fikir ve edebiyat dehasının verdiği eserlerden bugüne müessir olacak bir devam kabiliyetini özünde saklıyanlar var mıdır? Bunlar bize müessir oldukları gibi başka milletlerin edebiyatına ve fikir hayatına tesir yapmışlar mıdır?

12 — Yukarıdanberi gelen büyük meseleleri halletmek için şimdiye kadar kullanılan objektif - tarihî, sübjektif - şahsî ve indî metodları yeter görebilir miyiz? Görmezsek hangi görüş tarzlarile inceleme usullerimizi ilmîleştirmek lâzımdır?

13 — Dünden bugünde yaşıyan, bugün yaşayıp ta istikbalde yaşamağa namzet sayılabilecek olan ediplerimiz var mıdır? Bu hükme varmak için kendimize göre bir ölçü mü yapmalı, yoksa medenî âlemin bu mevzuda kullandığı müşterek ölçüleri mi almalıyız?

14 — Tarihimizin her safhasında Türk cemiyetinin gerileyip ilerilemesinde edebiyatımızın tesir derecesi nedir?

15 — Bütün edebiyatımız birden göz önünde tutularak bunun hangi kısmının öğretme: instruction ve fikrî terbiye bakımından bugünkü nesle verilmesi lâzımdır?

Bu meselelere daha başkalarını da katmak mümkündür. Zannımca en esaslı dâvalar bu suallerde toplanmıştır. Onlar, çöreklenmiş yılanlar gibi bir türlü çözülmek bilmiyen istifham işaretleri halinde bize kendilerini arzetmektedirler. Bunları kimler çözecek? Herkesten önce, bu vazife, Türk üniversitesinin (Edebiyat fakültesi) ne düşer kanaatindeyim. Ziya Gâkalpla başlıyan ve onun Durkheim'den aldığı tarihî metodun dışına, bu mevzularda hâlâ çıkmamış bulunan bu fakültenin, kültürümüzün başlıca dâvalarını bugün bile eline aldığını gösterir bir delil meydanda yoktur. Varsa ortaya çıkarılması lâzımdır. Edebiyat falkültemizin herhangi bir meseleyi tetkik etmesi için mutlaka tarihin kabristanına intikal etmesi lâzımmış gibi bir kanaat orada anane haline gelmiştir. Devam eden vaziyetle edebiyat fakültemiz, sadece teşrih okutan bir tıp fakültesine benzetilebilir. Hayattaki insanı, uzviyetinin her türlü çalışmalarile tanıtmıyan bir tıp fakültesi, insan organizmi karşısında nasıl bir durumda ise, edebiyat fakültemiz de bu canlı kültür meseleleri huzurunda ayni hali muhafaza etmektedir. Önde gitmesi icap edenlerin geride kalmamalarını bekliyoruz.

Hasan Âli Yücel

Büyükada ve Bakırköyün su işi hallediliyor mu?

Belediye önümüzdeki ilkbaharda iki tarafta da arteziyen kuyuları açacak

Büyükadada Nizam ve Dil

Büyükadanın su ihtiyacını temin etmek üzere belediye sular idaresinin Adada arteziyen kuyusu açmağ teşebbüs ettiğini evvelce yazmıştık.

Bu kuyuların açılması için lüzumu görülen aletlerle bazı burgu ve borular Avrupaya sipariş edilmiştir. Belediye, şimdiye kadar Adanın suyunu temin etmek üzere birçok teşebbüslerde bulunmuş ve muhtelif hal tarzları düşünmüştü. Bir aralık Adanın suyu gemilerle İstanbuldan nakledilecekti. Fakat son zamanlarda şehrimize gelen mütehassısın yaptığı tedkik neticesinde sular idaresi, Büyükadada arteziyen kuyuları açmağı muvafık görmüştür.

Bu mütehassıs Sümer bankın Anadoluda yapacağı yeni tesisat münasebetile Avrupadan getirtilmişti. Bu zat, bilhassa su mühendisi ve arteziyen kuyuları açmakta ihtisas sahibi olduğundan Büyükadada ilmî tedkikat yapmış ve Adada halkın ihtiyacını karşılıyacak su bulunduğu neticesine varmıştır. Ancak bu zatın tedkikatı, sondaj suretile yapılmamıştır. Belediye, şimdi Avrupadan beklediği vesait geldikten sonra amelî tecrübe yapacaktır. Sümer bank mütehassısının verdiği teminat üzerine sular idaresi yüzde altmış açılacak arteziyen kuyusu ile su bulunacağına kanaat getirmiştir.

Bakırköy suyuna gelince: Burada da ilkbaharda arteziyen kuyuları açılacaktır. Sular idaresi burada bazı tecrübeler yapmış ve mebzül su çıkacağına kanaat getirmiştir. İlkbahar gelince gerek Büyükadada, gerek Bakırköyünde arteziyen ameliyatına başlanacaktır. Sular idaresi, bu kuyuları açtıktan sonra gerek Adalarda, gerek Bakırköyünde Terkos su şebekesi gibi boru düşeyecek ve kuyulardan çıkan su motörlerle abone olacak evlere dağıtılacaktır.

KADIN KÖŞESİ

Redingot biçimi palto

Beli alınmış redingot biçimi ve beli kemerli astrakan manto.

Kalfaları imtihan

Izmirde vesikası olmıyan kalfalar çalışamıyacklar

İzmir 16 — Belediye, bazı yapıcı kalfalarının iş bilmeden ufak tefek inşaatlarda çalıştıklarını ve yanlış işler yaptıklarını nazarı dikkate alarak, bu gibileri imtihana tâbi tutmağı kararlaştırmış ve dün ilk defa olarak yedi kalfa imtihan edilmiştir.

Bunların imtihan kâğıtları Belediye fen heyetince tetkik edilecek ve bundan böyle vesikası olmıyan kalfalar iş yapamıyacaklardır.

İstanbul - Edirne asfalt yolu

Edirne 16 — Edirne - İstanbul şosesesinin asfalt olarak inşaatı devam etmektedir. Bu yoldan başka Kırklareli - Edirne arasındaki şosenin mühim kısmı geçen yaz tamir edilmiş ve inşaatı kırk sekiz bin liraya ihale edilen İnece köprüsünün beton inşaatı ikmal olunmuştur. Yine İstanbul yolu üzerindeki Sazlıdere köprüsünün de beton olarak inşaatı bitirilmiştir.

Bir kadın sobanın üstüne düştü, yanarak öldü

Zonguldak 16 — Kayıkçı Galip reisin karısı, üzerine gelen âni baygınlık neticesinde sobanın üzerine düşmüş ve önce saçları tutuşarak az zamanda vücudu alevler içinde kalmıştır.

Kadıncağız hastaneye kaldırıldıktan bir saat sonra ölmüştür.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 85

O bu kadarına razı idi.

Boynunu büküp şapkasını başına koyarken cevap verdi:

— Pek tabiî değil mi hanımefendi. Erkekler için bu mukadder.

Yavaş yavaş arka salona geçtiler.

Nazım Cemal fırsat buldukça üç dört ay evvel kaybolan genç kadının o olup olmadığına inanmak ister gibi dikkatle bakıyor ve kıvrak, narin ve şık kadının dört ay önceye kadar tanıdığı kadın olduğuna hayret ediyordu.

Mühendis Ragıb bu tesadüfte yüzünü kızartacak bir gaf yapmamış olmanın verdiği serbestlikle konuşuyordu:

— Seyahate çıktığınızı biliyorduk hanımefendi. İsviçredeki muvaffakıyetinizi de gazetelerde okuduk. Hattâ tanıdığım bir gazeteci sizin birer resminizi istemek için Ahmed Melihten rica etmemi istemişti. Doğrusu iftihar ettik.

Genç kadın Nazım Cemalin fırsat buldukça kendisini hayran hayran tedkik ettiğini sezmişti. Şimdi zarif tavırlar, hoş hareketlerle onlara bu spor hayatına aid hatıraları anlatıyodu.

Bir aralık sordu:

— Nasıl, İstanbulda iyi eğleniyor musunuz?.

İki arkadaş biribirlerine baktılar. Genç kadın ne demek istiyordu. Onların kocasile yaptıkları eğlence âlemlerini mi sormak istiyordu.

Nihayet mühendis Ragıb dedi ki:

— İstanbulda ne eğlence olabilir hanımefendi. Bekârlar için İstanbul hayatı ancak bir çalışma ve dinlenme hayatı olabilir. Bizim için en büyük değişiklik evli arkadaşlarımızın yanlarında geçecek birkaç aile saatidir.

Genç kadın güldü:

— Ne tuhaf söylüyorsunuz Ragıb bey. Bu kadarözlediğiniz hayatı başka yerlerde arıyacak yerde kendiniz bulsanız daha iyi değil mi?.

— Muhakkak.. haklısınız hanımefendi. Fakat erkeklerin o kadar özenerek ümidlerini ve istikballerini düşünerek kurdukları ailelerin ümid edilmez neticeler verdiğini gördükçe cesaretimiz kırılıyor.

Genç kadın hafifçe gülümsedi.

— Bu ümid edilmez neticelere sebep nedir tahmin edersiniz?.

— Bilinmez ki, hanımefendi.. kadınlar anlaşılmaz mahlûklardır. En mesud görünenleri de hayatlarından şikâyet ederler. Bilmem yanlış mı düşünüyorum.

— Siz kadının saadetini yalnız kendisine verilen yüksek ve zengin hayatta mı zannedersiniz?.

Genç kadının bu sözü cevapsız kaldı.

İki arkadaş biribirlerinden yardım ister gibi bakıştılar.

Bu sefer Nazım Cemal lâkırdıya karıştı. O kendine mahsus lâübali ve neşeli hali ile:

— Doğrusunu ister misiniz hanımefendi, dedi. Uzağa gitmeye ne hacet. Gözümüzün önünde siz varsınız. Ahmed Melih sizi iyi anlıyan ve seven bir adamdı. Onun bir melek olduğunu iddia edemem. Etsem de sizi inandıramam. Fakat tanıdığım evli arkadaşların en güvenilir en dürüstü olduğu muhakkak. Zavallı bugün herşeyi kaybetmiş bir haldedir. O kadar perişan ki, bir zaman avunmak istedi. Doğrusunu isterseniz bizim de yardımımızla kendini eğlenceye verdi. Fakat bazı erkekler doğuşta evli olmak için yaratılmışlardır. Ahmed Melih de bu tiplerdendir. Siz onu yalnız bıraktıktan sonra yeni doğmuş bir çocuk gibi kaldı. O kadar perişan ki zavallı!.

Kocasından böyle acınarak bahsedilmesi genç kadını müteessir etti. Fakat bunu hissettirmemek için isteksiz bir dudak büküşle cevap verdi:

— Erkek için yalızlıktan şikâyet haksızlık olur Nazım beyefendi. Erkekler su gibi daima aktıkları kabın şeklini alabilirler. Hele artık hayat arkadaşlarında heyecan verici bir taze sevgi bulamıyanlar... Pek iyi bilirsiniz ki, cinsî cazibesini kaybeden kadınlar kocaları için tahammül edilmez bir felâket olurlar.

Ve şeytani bir tebessümle iki arkadaşın yüzlerini tedkik ederek ilâve etti:

— Öyle değil mi efendim!.

Nazım Cemal afallamıştı.

Genç kadın ne demek istiyordu.

Bu kelimeler ona hiç de yabancı gelmiyordu.

Ve zeki adam geçen kış başında Radyumpalasın kış bahçesinde geçen münakaşayı, palmiye yaprakları arasında görünüp kaybolan pembe tuvaletli kumral başı hatırlamakta gecikmedi.

Karşılarında taze badem rengi kostümü, güzel ve uzun boynundan zarif bir ihmalkârlıkla başını göğsüne doğru indirmiş beyaz tilkisi içinde henüz olgunlaşmağa başlamış bir muz gibi diri ve gergin vücudü ile bu yaprak gözlü genç kadın onlardan cevap bekliyordu. Cinsî cazibesini kaybedip etmediği hakkındaki hükümleri bekliyordu. Fakat onlar daha kim olduğunu keşfetmeden bu hükmü vermiş değiller miydi? Bu en tok erkek gözlerini acemi bir keklik gibi avlıyan taptaze dipdiri vücudü ile genç kadın ne hummalı arzular yaratan bir mahlûktu. Nazım Cemal da eski şaklabanlığı ele almadıkça bu çetin imtihandan kurtulamıyacağını anlamıştı. İhtiyar çapkın o güzellik değerini anlıyan gözlerile genç kadına baktı. Baktı. Sonra hafifçe başını sallıyarak cevap verdi:

— Fikriniz doğrudur hanımefendi. Fakat bazı kadınlar da vardır ki, cinsî cazibelerini bir define gibi muhafaza ederler. Arzu ettikleri zaman tarihin meşhur gençlik çeşmesinden akan bahar ve aşk sularile yıkanmış gibi terütaze bir çiçek taraveti ve tomurcuklarını açmamış bir genç kız bekâreti ile karşımıza çıkarlar. Sevilmenin ve kadınlığın bu tılsımını bilenler için ne tehlike olabilir.

Nazım Cemalin ifadesinde o kadar candan bir itiraf vardı ki, genç kadın bu bahis üzerinde daha fazla durup eski aile dostlarını dillendirmeyi doğru bulmadı.

Vapur köprüye gelmişti.

Onlarla beraber çıkmamak için ayağa kalktı:

(Arkası var)

Profesörlerle başbaşa..

Öldükten sonra insanın vücudünden eksilen 60 gram neyin ağırlığıdır?

İnsan beyni saniyede 20 dalga neşrediyor. Lâkin hiddetlenince dalgalar 2000 e çıkıyor

Profesör Mustafa Şekip: «Bir gün gelecek bizde de akademi kurulacak..» diyor. Halbuki meğer bizde küçük bir akademicik kurulmuş bile... «7 gün» idarehanesi... Kimi ararsanız orada?. İşte Reşad Nuri soldaki masada harıl harıl yazı yazıyor... Bir köşede bay İbrahim Alâeddin... bay Hüseyin Cahit Yalçın gülerek kapıdan içeri giriyor:... Odalardan birinde profesör Salih Muradı görünce rahat bir nefes aldım. Kıymetli fizik âlimi'le şu Avrupalı âlimlerin ruhları ölçmek için uğraşmaları hakkında görüşecektim. İki gündenberi kendisini arıyordum. Yanına yaklaştım:

— Üstad.. dedim.. Avrupalı âlimler insan ruhunu ölçüyorlarmış... Hattâ bir insanın ölürken gayet hassas ve hususî plâklarla resimlerini çekmişler, ağzından beyaz bir duman çıktığı görülmüş... Bu duman ölen insanın aynen bir şekli imiş.. bunun ruh olduğunu iddia ediyorlar.. ne dersiniz?

Ayni zamanda «İngiltere fen akademisi» âzasından olan profesör Salih Murad yüzde yüz emin olmadığı her şeyden şüphelenen bir fen adamı gülüşile:

— Londrada bulunduğum zaman İngiltere fen akademisi âzasından bir zat bana bir mecmua verdi.. o mecmua yanımdadır... Bu zat: «Siz bu mecmuayı gördünüz mü?» dedi, doktor «Van Walt» ın ruh üzerinde büyük ve çok şayanı dikkat tecrübeleri var...

Mecmuayı aldım, okudum. Bu doktor Van Walt tanınmış bir âlimdir. İngiltere fen akademisi âzasındandır. Amerikada meşhur doktor Wiliam Bernard Conson'un tesis ettiği ruhî araştırmalar lâboratuarının müdürüdür.

Bu doktor Van Walt 1933 senesinde kendi izahına göre ruhun vücudunu tesbit ettiğini iddia etmektedir. Doktor Van Walt ölmeden biraz evvel bir hastayı tartıyor, öldükten bir saniye sonra da ayni vücudu tartıyor ve 60 gram eksildiğini görüyor. Ve bunu ruhun ağırlığı olduğunu ileri sürüyor. Ayni zamanda ölüm halinde insanın aynen kendisine benziyen dumandan bir hayalet çıkardığını da ileri sürüyor. O resmi görmek ister misiniz?

— Aman üstadım.. pek rica ederim..

Profesör Salih Murad önümde bir ingilizce mecmua açtı. Bu öyle hayal peşinde koşan birkaç ispirtizme ve manyatizme meraklılarının çıkardıkları laalettayin bir mecmua değildi. İngiliz kraliyet akademisi tarafından neşrolunan bir mecmua... İlk sahifesinde koskocaman bir resim... Doktor Van Waltin siyanürlü plâklarla tesbit ettiği bir şekil... Ölürken insanın kendi şeklinde böyle bir duman çıkardığını iddia eden doktorun makalesinin resmi...

Profesör Salih Murad

Baktım.. ölüm halindeki adam upuzun yatmış, alnından çıkan bir duman aynen kendisine benziyen bir şekilde havada uzanmış...

Sordum:

— Demek günün âlimleri ruhu el, kol, göz gibi gayet maddî bir şey addediyorlar.. ve bunun ağırlığını tesbite çalışıyorlar...

— Evet.. bunun etrafında metafizik lâboratuarlarında uğraşan pek çok âlimler vardır. Çok çalışıyorlar... Araştırdıkları şey de ruhun vücuddeki yerinin tesbitidir. Doktor Van Walt bunu bulduğunu ve ruhun vücudun neresinde olduğunu tesbit ettiğini söylüyor.

Bu mesele hakkında iki nazariye vardır:

1 — Mekanistik nazariyesi..

2 — Vitalistik nazariyesi..

Mekanistik nazariyesine göre hayat vücudden çıkınca artık o mahlûkta fizyolojik ve psikolojik bütün hadiseler biter. Kısaca bu nazariye ölüm halinde maddi vücudden hiç bir şeyin ayrılmadığını iddia eder.

Vitalistik nazariyesine gelince.. bu nazariye vücudun ruh dediğimiz dahilî bir kuvvetle idare edildiğini ve ölüm halinde vücudden bir kuvvetin ayrıldığını iddia eder.

İşte doktor Van Walt ölüm halinde tıpkı insanın maddi vücudu gibi bir ruh vücudunun da aynen kendi görünen vücudu halinde dışarıya çıktığını söyler. Bu resim de onu göstermek için yapılmıştır.

Van Waltin yazdığı makalenin ismi de «Ruh vücud» dur..

— Demek üstadım, bu zata göre insanın iki vücudu var. Maddi vücud.. ruh vücud... Bu iki vücud de şekil itibarile birbirinin ayni.. ölüm halinde içiçe bulunan maddî vücudden ruh vücud dışarıya çıkıyor.. siz buna ne dersiniz? Siz mekanistik mektebine mi mensupsunuz? Vitalistik mektebine mi?.. Bu tecrübelere inanıyor musunuz? Ruh mevcud mudur? Ve bunu ölçüyorlar mı?

— Biz tecrübe mektebine mensubuz. He rşeyin tecrübelerle müsbet neticeler verdiğini görmeden bir şeye inanamayız. Biz ruhun mevcudiyetini ne kabul ediyoruz. Ne reddediyoruz. Bu sahada çalışan pek çok âlimler var. Ve gayet çok ta çalışıyorlar. Biz onların tecrübelerini yalnız görüyor ve işitiyoruz. Eğer bir şeye muvaffak olurlarsa ve tecrübelerinin bir ölçüye istinad ettiğini görürsek o zaman kati hükmümüzü veririz.

— Demek böyle ruh meselesi, ispirtizma, manyatizma bir maddi ilim ve fen mevzuu halinde artık lâboratuvarlarda âlimler tarafından tedkik ediliyor..?

— Evet.. tamamile bri ilim mevzuu halinde manyatizmayı, ispirtizmayı, ruh meselelerini tedkik ediyorlar.. ve bunu maddî bir ölçü ile, bir ilim halinde isbata çalışıyorlar.

Bundan evvel bir çok âlimler meselâ Matla, Zelberg, Vanzels ruh hakkında bir çok tedkikler yapmışlardır. Onlar da ölüm halinde hiç bir sebep olmadan insan vücudunun 60 gram eksildiğini tesbit etmişlerdir. Doktor Mc. Domgall de ölüm halinde bir vücudun 2 bucuk ons yani 60 gram kadar eksildiğini tesbit etmiştir.

Gerçi bunlar Vitalistik nazariyesine hak veriyorsa da şimdiye kadar bu 60 gram sıklet eksilmesinin sebebini izah eden olmamıştı.

Şimdi bunu Van Walt izah etmeğe çalışıyor. Metafizik lâboratuarlarında ruh işlerile uğraşan âlimlerin şimdi araştırdıkları en mühim şey bu. Bu ölüm halinde 60 gram niçin eksiliyor?..

— Telepati hakkında ne dersiniz?

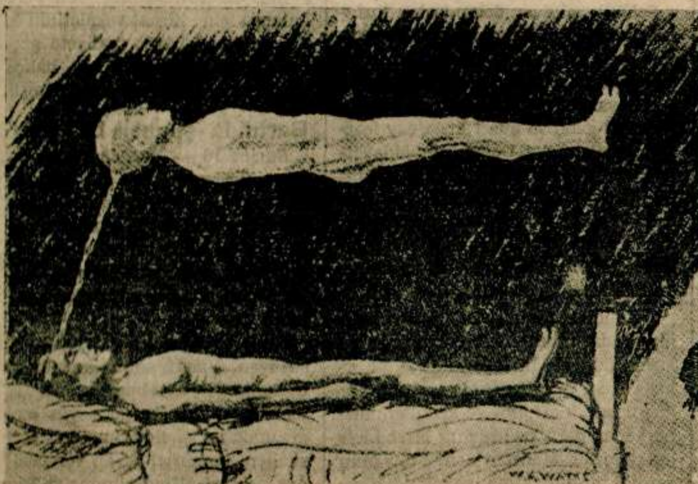
— Madde hakkında bildiklerimiz arttıkça insanın ne olduğu daha iyi anlaşılmağa başlıyor. 3-4 sene evvel Nobel mükâfatını alan İngiliz âlimi profesör Adrien insanın beyninden çıkan dalgaların adedini ölçmeğe muvaffak olmuştur.

Bir adamın hali istirahatte beyninden çıkan dalga adedi saniyede 18 ile 20 arasındadır. Hiddetlendiği zaman bu dalga adedi saniyede 2,000 i buluyor.

Ayni adamla Nobel mükâfatını alan ve bütün asabiyecilerin en ilerisinde gelen profesör Sherrington da bu sahada çok uğraşmış ve eserler neşretmiştir.

Diğer taraftan insan suhunetinden dolayı santimetrenin onda dokuzu uzunluğunda bir dalga neşreder. İnsan düşünürken bir dalga neşrediyorsa diğer birisinin - tabii bir radyo makinesi gibi - bu dalga kuvvetini alması ve ona başka bir dalga vermesi niçin mümkün olmasın?. İşte telepati böyle izah edilebilir...

Hikmet Feridun

Profesör Van Waltin tesbit ettiği şekil, ölürken insan vücudunden tıpkı kendisine benziyen böyle bir duman çıkıyormuş..

Bulgar elçileri arasında değişiklik

Sofya 16 (Akşam) — Bulgar elçileri arasında değişiklikler olmuştur. Bulgaristanın Belgrad elçiliğine şimdiki Prag elçisi İvan Popof getirilmiştir. Prag elçiliğine de Hariciye nezaretinde siyasi şube müdürü Petar Neykof tayin olunacaktır.Mumaileyh, bundan evvel Atinanın Bulgar elçiliğini deruhte etmişti.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 85

Yemişçi artık ortada mutlak hakimdi, yerine geçebilecek herkesi öldürtüyordu!

Diyince, Poyraz Osman, yemin kasem ederek:

— Anlar, gayrilerden ziyade sai idi, dedi.

Yemişçi şaşakaldı. Hasanbeyzadenin yüzüne baktı.

Poyraz Osman sözünü bitirdikten sonra, bölük ağasına emretti:

— Var, bunları Babı hümayuna ilet. Huzuru padişahide bu ahvali takrir etsinler, dedi.

Bölük başı ikisini de huzura götürdü. Orada da Yemişçiye söylediklerinin aynini söylediler.

Üçüncü Mehmet uzun uzun dinledi:

— Kaldırın, dedi.

İkisini de götürdüler, boyunlarını vurdular.

Bir iki gün sonra Depegöz Rıdvan, Burnaz Mehmet, hasılı bütün zorbalar birer birer ele geçirilerek katledildiler.

Yalnız, sipahiler kâtibi Cezmi elde edilemedi kimse izine eremedi. Meğer ne yapmış? Yanına birkaç bin altın almış. Kendisi ölü gibi bir tabuta yatmış ve adamları vasıtasile tabutu Üsküdara geçirtmiş. İstanbul surundan bu suretle çıktıktan sonra, birkaç hizmetkâr ile kaçmış. Fakat yine canını kurtaramamış, bu hizmetkârları, yanındaki florilere tamah ederek, bir dağ başında kendisini öldürmüşler. Paraları paylaşmağa koyulmuşlar. Fakat aralarında bir türlü uyuşamamışlar. biribirile boğaz boğaza gelmişler. İçlerinden biri kaçmış. İstanbula gelmiş. Vakayı olduğu gibi anlatmış.

Yemişçi bu hadiseyi de haber alınca, bir kat daha memnun oldu. Fakat yeniçeriler ile sipahilerin arasına da sönmez bir fitne ateşi koydu. Yeniçeriler de, sipahiler de biribirini nerede tenha bulsalar, öldürüyorlardı. Hele İstanbulun dışında, aralarında hiçbir zaman mücadele eksik olmadı.

Yemişçi Hasan paşanın umurunda mı? O, iki saadete birden kavuştu: Hem İstanbula, hem Ayşe sultana...

Yemişçi, artık kendisine o kadar güveniyor, koltukları o kadar kabarıyordu ki:

— Arzettiğim reddolunmaz.

Diye herkese böbürleniyordu.

Çünkü az iş mi görmüştü? Zorbaları kırmıştı. En büyük bir felâketi ortadan kaldırmıştı. Saraya bundan büyük daha ne hizmet edilebilirdi?

Yemişçi, Venedikli Baffanın damadı idi. Fakat şimdi onun da, oğlunun da en şayanı itimad adamı olduğuna kani olmuştu. Sipahiler onun sarayını yıkacaklar, ve kellesini uçuracaklardı. Onun bugünkü haline şükretmesi, ve herkesi iyiliklç kullanması lâzımdı. Halbuki Yemişçi Arnavud, bunun büsbütün aksini yaptı: Hiddet ve şiddeti, zulmü ve cinayti bir kat daha artırdı. Çekemediği adamları en ufak bir bahane ile öldürtmeğe başladı. Kapı kethüdası maktul Gazenfer ağanın damadı yeniçeri ağalığından mazul Ali ağayı bir gece, hiçbir sebep yokken, boğdurdu. Herkes hayretler içinde kaldı. Gazenfer ağa vakıa katledilmişti. Fakat buna Venedikli Baffa ile oğlu razı mı idi? Sipahi zorbalarının şiddetle ayak basmaları yüzünden bu fedakârlığa, istemiyerek, razı olmuşlardı.

Onunla kalmadı: Ertesi gün divana vardı. Arzdan çıkarken işaret etti. Sarayın en itimad ettiği adamlardan dördüncü vezir Tırnakçı Hasan paşayı Babüssaadenin damı altında çökerdip boynunu vurdurdu. Halbuki Tırnakçı, yeniçerilerin de en itimad ettiği bir adamdı. Üçüncü Mehmedin önünde, yine Babüssaade önünde, boynu vurulmak için çökerilmişken, onu yeniçeriler şafaat ederek kurtarmışlardı! Bu cinayetlere sebep ne idi? Kimse bir şey anlıyamadı. Yalnız Azmizade Ümmet, o zamanlar, kendisini tutamadı, şu kıtayı söyledi:

Acib olmaz bu ruzi matem için
Kerbelâdan eğer denilse şedit
Ne Ali kaldı, ne Hasan, ne Hüseyn
Bir Yezit etti cümlesini şehit

Hattâ vezir Saatçi Hasan paşayı da öldürtecekti. Fakat yapamadı. Saraydan uzaklaştırmak için Trabzona sürdürdü. Saatçinin kabahati de şu idi: Saatçi Hasan paşa İstanbul kaymakamı iken padişaha şöyle arzetmiş:

«Yemişçi Hasan paşanın uğursuzluğu asker beyninde âyan ve zahirdir. Seferde geçmek için uğradığı köprüler hep kırılmıştır. Tedbirlerinde de kusuru âşikârdır. Hattâ asker, yüzüne karşı: «Bre uğursuz! Çün mühimmat ve tedarikin bu şekildir. Niçin serdarlık işlerini üzerine aldın?» Diye söylenirlermiş. Askeri böyle yüze çıkarmağa sebep olan şahıs nice serdar olur? Hülâsai kelâm tebdili vacip olmuştur.»

Üçüncü Mehmet, bunu okuduktan sonra, şeyhislâm Hocazade Mehmet efendiye göndermiş. «Bunlar sahi mi?» diye sormuş. Mehmet efendi de «Mahzı iftiradır» demiş Güya Yemişçi bu suretle kurtulmuş! Yemişçi, bu hikâyeyi haber aldığı gündenberi, Saatçiye kin bağladı.

Yemişçi, daha kimleri öldürtmek istemedi? Sarayın kime itimadı varsa, yerine geçmesin diye, hepsini... Meselâ üçüncü Mehmedin silâhtarı Nakkaş Ali ağayı da...

Nakkaş Ali ağa, bir gün huzurda iken, Yemişçi de yalnız başına içeri girdi. Nakkaş Ali ağaya: «Dışarı çık!» diye işaret etti. Ali ağa tereddüt etti. Paşanın canı sıkıldı. Aradan birkaç gün geçti. Nakkaş Ali ağaya bazı kabahatler isnad etti. Hasılı yapmadığını bırakmadı. Hattâ öldürtmek için cellâd bile hazırladı. Fakat muvaffak olamadı.

Sıra, kaptan Çığalazade Sinan paşaya geldi. Kendi yerine geçer diye en ziyade ondan korkuyordu. Ona da: «Zorbalarla müttefiktir. İzalesi lâzımdır.» diye iftira attı. Hiçbir tesirini göremeyince, artık nazlanmağa başladı. Hiçbir rahatsızlığı olmadığı halde bir hafta divana uğramadı. Bütün işleri, Cerrah Mehmet paşa ile Hasan beyzade gördü.

Yemişçinin bu hali herkesin diline düştü. Bütün halk Yemişçiden kurtulmak istiyordu.

Yemişçi, kimse ile hoş geçinemedi. Sevgili müftüsü Ebülmeyamin Mustafa efendi ile, Raziye kadının oğlu Mustafa paşa ile, en aziz dostu yeniçeri ağası Deli Ferhad ağa ile, hattâ kızlar ağası Abdürrezzak ağa ile, hepsi ile arası bozuldu. Yemişçi kendi kuyusunu kendi elile kazdı.

Ortaya bir de tüccar akçası çıkardı. Halka salgınlar saldı. Ülemadan bile berat resmi almağa kalkıştı. Bütün halkı cevir ve zulüm altında ezmeğe başladı.

Halbuki İstanbulda, Anadoluda, serhadde ahval gayet karışıktı. Yemişçi, bütün bu işlerle uğraşacağına, yerine geçecek zannettiği devlet adamlarile uğraşıyordu...

İstanbulda yine aziller ve nasıplar başladı: Anadoludaki Celâliler üzerine Cerrah Mehmet paşa tayin olunmuştu. Yemişçi, onun yerine, İstanbuldan uzaklaşsın diye Çığalazadeyi tayin etti. Ferhad ağayı yeniçeri ağalığından atmağa muvaffak oldu. Yerine kapıcılar kethüdası Kasım ağayı geçirdi. Fakat Çığalazade işini uydurdu. Gitmedi. Yerine Anadolu beylerbeyisi Nuh paşa tayin edildi.

(Arkası var)

Kadınların en parlak devri kırk yaşında başlarmış

Bir İngiliz kadın muharririnin makalesi büyük bir alâka uyandırdı

Bir kadın kırkına ne kadar yaklaşırsa tabiî zenginliğinden o derece fazla hisse verirmiş

İngiliz muharriri : "40 yaşındaki kadınların aşkı gürültülü bir musiki girişinden sonra başlıyan tatlı nağmeye benzer,, diyor

Mis Şeridan

Hayatın sonbaharına ayak basmış kadınlara müjde: Bir kadın için en parlak devir kırk yaşında başlarmış... Bu müjdeyi tanınmış İngiliz muharrirlerinden madam Klara Şeridan veriyor.

Bütün dünyayı gezip dolaşmış, kadınlar hakkında uzun tedkik ve tetebbülerde bulunmuş olan Klara Şeridanın bu makalesi Londra kadınlık mahafilinde, büyük bir alâka ve merak uyandırmıştır. İngiliz muharriri, bu makalesinde ezcümle diyor ki:

— Bizim gibi kırkına basmış kadınlar, hayatın en parlak çağına girmiş sayılabilirler. Eski zamanlarda bir kadın otuzuna bastı mı, hayatta maddeten iflâs etmiş telâkki edilirdi. Şimdi otuzluk bir kadın çok genç, ve kırkına basmış bir kadın, tam kemale gelmiş sayılıyor.

Şu veya bu şekilde tecrübe sahibi olmuş birçok kızlar, otuzuna basmadan evlenmek istemezler. Kırkına basmış kadınların cenneti Fransadır. Fransada kırklık kadınlar, fevkalâde rağbet görürler.

İngiltere ve Fransada kırkına basmış birçok kadınlar vardır ki, güzelliklerile cazibelerile birçok genç kızları gölgede bırakırlar, bu kadınlar mevzun vücudleri, tavırlarının sihiri ile büyük bir cinsi cazibeye maliktirler. Genç kızlar, kırkına basmış bir kadının güzelliğinin tam kemaline vardığı hakkındaki bu sözlerime inanmak istemiyeceklerdir. Fakat kırk yaşına bastıkları zaman şüphesiz, bu sözlerimi hatırlıyacaklardır.

Kırk yaşında bir kadın için artık hayatın sırları yoktur. Hayat, gözlerinin önünde apaçık duruyor. Birçok zamanlar, gençlik insanın nazarında gülünç görünür.

Kırkına basmış bir kadın, genç kızlarda görünmiyen bir şuhlukla kendisini tanıttırır. Kırklık bir kadın, erkeğin hakiki hayat arkadaşıdır. Bir kadın kırkına ne kadar yaklaşırsa kendisine hayat arkadaşı olarak seçeceği erkeğe tabiî zenginliğinden o derece fazla bir hisse verir. Bunda hiç şüphe yoktur ki, kızların da büyük bir kıymeti vardır.

Kırklık bir kadının, şuhluk ve cazibe sahasında genç kızlarla boy ölçüşemiyeceği iddiası tamamile yanlıştır. Bilâkis tecrübe, en büyük şuhluktur.

Kırkına basmış bir kadının hakiki aşkı bir erkeğe, asri bir kızın geçici aşkından daha fazla heyecanlar verir. Velhasıl bu yaştaki kadınların aşkı, gürültülü bir musiki girişinden sonra başlıyan tatlı bir nağme gibidir.

Geçen hafta dostum büyük Alman filozofu Kayzerling bana gönderdiği bir mektupta aynen şu satırları yazıyordu:

«Demek kırk yaşına bastınız. Bu yaş, kadın için hakikî hayatın başlangıcıdır.»

Kırkına vardıktan sonra evlenen kadınlar, izdivaçtan çok memnun kalıyorlar. Çünkü hayat arkadaşlarının intihabından pişman olmıyacaklarından ve kocalarına darılmak için vesile vermiyeceklerinden emindirler.

Genç yaşta bir kadının izdivacı, manialarla dolu bir koşuya benzer. Bilâkis kırk yaşında izdivaç, kadın için maniası , dümdüz bir koşu gibidir.

Kırklık bir kadın ile genç bir kızın izdivacı arasındaki fark nedir bilir misiniz? Kırklık bir kadın, kocasına benliğinden birçok şeyler vermesini bildiği halde, genç bir kadın tanışacağı erkeklerin kalbinden ancak almağı bilir. Kral Edvardın uğuruna taç ve tahtını feda ettiği madam Simpsonun kırkına bastığını hatırlamak kâfidir.»

Sanayi birliği umumî heyeti toplanıyor

Sanayi birliği umumi heyeti 30 ikinci kânunda fevkalâde olarak içtimaa davet ediliyor. Bu toplantıda birliğin yeni sene bilânçosu üzerinde görüşülecek ve ayrıca birliğe aid bilûmum işler hakkında müzakerelerde bulunulacaktır.

Yaşı kırkı geçen veya kırka yaklaşan birkaç sinema yıldızı: Yukarıda Glorya Svason, Evlin Brent, Mae Vest, aşağıda: Marion Davis, Pola Negri, Mari Pikford

Yaman dolandırıcı!

Kadın kalbinin zayıf taraflarını keşfetmiş!

Bu sayede 170 kızla nişanlanmış, hepsinin paralarını yeyip bitirmiş

Atina (Hususî muhabirimizden) — Selânik zabıtası, bütün dünya kadın avcılarını gölgede bırakacak asrî bir Don Juanı uzun araştırmalardan sonra yakalıyabilmiştir.

Yakalanan Dasakli

Bu Don Juanın ne yaman bir genç kadın avcısı olduğunu göstermek için izdivaç bahanesile, Yunanistanın muhtelif şehirlerinde 170 kız ve kadın dolandırdığını, ellerinden çeyiz paralarını aldıktan sonra kayıplara karıştığını söylemek kâfidir.

Bu kadın avcısının hakiki hüviyeti henüz meçhuldür. Kendisi 28-30 yaşlarında bir gençtir. Gayet şık geyinir, tavırları çok kibarcadır, belâgeti yerindedir. Genç kadınları ve bilhassa safdil kızları nasıl tuzağa düşüreceğini çok iyi bilir.

Kibar mahafilde tesis ettiği münasebetler sayesinde drahoma parası dolgun olan kızları kolaylıkla buluyor. Kâh kendisini hukuk fakültesinin son sınıfında talebe, kâh Pire liman idaresinin muhasibi mesulü, kâh iradile geçinen zengin bir aile çocuğu diye takdim eder ve parasını yemek için gözüne kestirdiği kızın yakından tedkik ettiği tabiatine göre şerbet vermesini ihmal etmezdi.

Bu yaman kadın avcısının hakikî hüviyeti henüz bilinmediğine yukarıda yazmıştık. Bu adam muhtelif nam ve ünvanlarla iş görürdü. Fakat en çok kullandığı isim, Dasakli idi. Dolandırıcılıklarının büyük bir kısmını hep bu nam altında muhtelif Yunan şehirlerinde yapmıştır.

Dasakli nişanlanmak bahanesile genç kadın ve kızları dolandırmak işine 1932 senesinden itibaren başlamıştır. Bu delikanlı, gözüne kestirdiği ve parası hakkında malûmat edindiği kadınları dolandırmak için daima evlenmeyi bahane ittihaz etmiştir. Kısa bir flörtten sonra dolandıracağı genç kadının veya kızın ailesine doğrudan doğruya müracaat eder, Allahın emrile evlenmek istediğini söyler, kendisine nişanlanmak istediği kızın ailesinin gözünü boyayacak şatafatlı memuriyetler izafe eder, ve yahut kendisini parlak bir istikbale namzed gösterirdi. Dasakli o kadar tatlı diller dökerdi ki, genç kızı ve ailesini tuzağa düşürmemeğe imkân yoktu. İstikbali bu derece parlak bir adamın teklifi, tabiî memnuniyetle kabul edilir. Kendisi o günden itibaren nişanlısının evinde yerleşirdi.

Aradan bir müddet geçtikten sonra nişanlısının drahoma paralarını muhtelif bahanelerle yavaş yavaş sızdırmağa başlar ve fırsat buldukça nişanlısı vasıtasile ağlarına düşüreceği başka kadınlarla tanışmağı ve onlara kur yapmağı ihmal etmezdi.

Bu usul sayesinde, bu yaman delikanlının bir ay içinde dört beş kadınla nişanlandığı vaki olurdu. Dasakli nişanlısında sızdıracak para kalmadığını anlayınca, çoktanberi hazırladığı bir bahane ile onu bırakır, ve evvelden peylemiş olduğu başka bir kızın evine nişanlı sıfatile yerleşirdi.

Selânik zabıtası, dolandırılan kızların muhtelif ihbar ve şikâyetleri üzerine araştırmalara başlamış ve uzun tahkikattan sonra bu yaman dolandırıcıyı Beyazkule gazinosunda, ağına düşürdüğü genç ve güzel kızla çay içerken yakalamıştır. Dolandırıcı bidayette inkâr yoluna sapmış, fakat zabıtanın kuvvetli delilleri önünde hakikati açıktan açığa itiraf etmeğe mecbur kalmış, uzun sorgulara mahal bırakmamak için hatıra defterini çıkararak sorgu hâkimine tevdi etmiştir.

Dolandırıcı bu hatıra defterinde, şimdiye kadar nişanlanma bahanesile ağlarına düşürdüğü 170 genç kadın ve kızla nasıl ve ne tarihte tanıştığını onları nasıl aldattığını ve kendilerinden ne kadar para sızdırdığını birer birer anlatıyordu. Mahrem defter ünvanını verdiği bu hatıratına, yakalandığı zaman sorgu hâkimine itiraf edeceğini ilâve ediyordu. Bu deftere göre bu yaman dolandırıcı Atina ile Pirede 66, Selânikte 80, Spartada 8, Sisamda 8, Glosta 6, Serezde 2 genç kız veya kadın dolandırmıştır. Şunu da ilâve edelim ki, bu müthiş kadın avcısının üç sene Selânikte muayyen bir ikametgâhı yoktu. Yakayı ele verinceye kadar Selânikte geçirdiği üç seneyi, hep nişanlılarının evinde geçirmiş, şahane bir hayat sürmüştür.

Dasakli, tevkifhanede kendisini ziyaret eden ve bu kadar kadını ve genç kızı nasıl elde ettiğini soran gazetecilere, gülerek demiştir ki:

— Selânikde, diğer Yunan şehirlerine nisbetle ağa düşürülecek daha fazla safdil kız ve kadın vardır. Ben, kadınların kalbini senelerce tedkik ederek ve en zayıf taraflarını keşfettim. Şayed, bir kıza, muhibbesine karşı bir kalbiniz bulunduğunu söylerseniz, muhakkak o kız kıskançlık sevkile ağlarınıza düşer. Artık ötesini becermek sizin zekâvetinize ve açık gözlülüğünüze bağlı bir şeydir. Bu plânımı, tatbik ederseniz, muvaffakıyetinin ne kadar kolay olduğunu siz de anlarsınız..»

Kırklareli hükûmet konağı

Kırklareli (Akşam) — Kırklarelinin Yunanlılar zamanında yanan hükûmet konağından sonra bugüne kadar yenisi yapılamadığından bütün daireler başka, başka binalarda bulunuyordu ve bu yüzden halk sıkıntı çekmekte idi.

Bu sıkıntılı vaziyeti gören hükûmetimiz Kırklareline yeni ve muazzam bir hükûmet konağının yapılması için lâzım gelen keşiflerin yapılması emrini vermiştir.

Tekirdağ fidanlığı

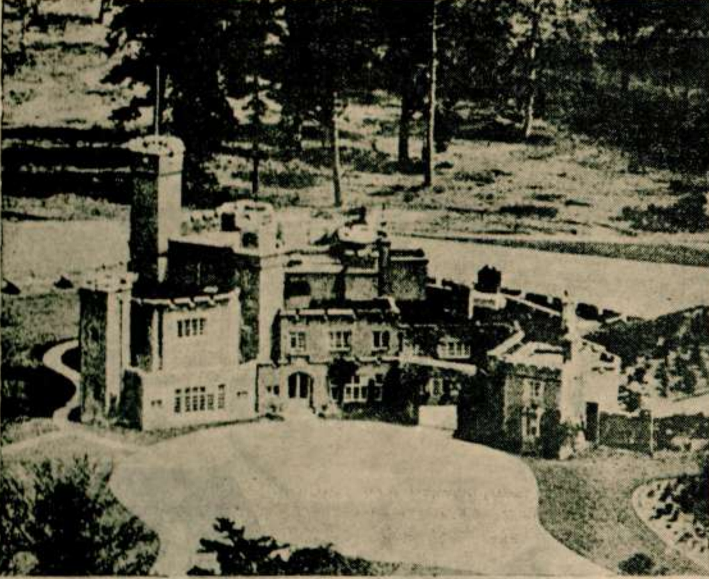
Tekirdağ (Akşam) — Bura fidanlığının daha mükemmel bir hale sokulması için Ziraat vekâletinin emirleri üzerine vilâyet faaliyete geçerek fidanlığın etrafındaki bağ, bahçe gibi yerlerin istimlâkine başlamıştır.

Bartında şüpheli biri tutu'du

Bartın 16 — Burada çıkan Bartın gazetesi yazıyor: Beş altı gün evvel, Amasrada, geceleyin deniz kıyısındaki kayalar arasında dolaşmakta olan 25 yaşlarında kadar bir şahıs, devriye gezen jndarmalar tarafından görülmüş, kendisinden şüphe edilerek sorguya çekilmiştir.

Rizeli olduğunu, Kartalda çalıştığını söyliyen, Yusuf adına kayıdlı nüfus tezkeresi gösteren bu şahıs, nereden ve niçin geldiğine ve geceleyin kayalar arasında ne işi olduğuna dair sorulan suallere kandırıcı cevap veremediğinden netice altına alınmış ve Rize ile Kartaldan, hüviyeti hakkında malûmat istenmiştir.

AKŞAM GÖRÜM

Eski İngiltere kralının hususi malı olan Fort Belveder şatosunu satacağını gazeteler yazıyor. Yukarıda, Dük dö Vindsorun istifadan evvel oturduğu bu şatonun resmini görüyorsunuz.

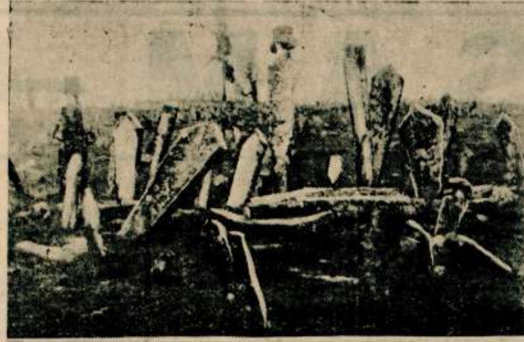
Almanyada yılbaşı münasebetile otobüsle seyahate çıkan kadınlardan mürekkep bir grup. Bu grupun bindiği otobüsün şoförü de kadındır.

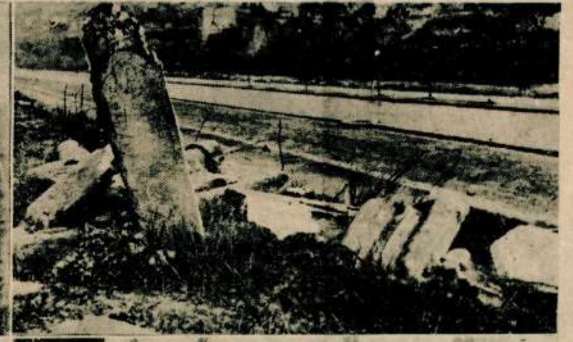

Geçen sene Amerikadan Avrupaya bir zenci operet heyeti gelmiş ve çok rağbet görmüştü. Zenci artistlerden mürekkep bir heyet bu sene de İngiltereye gelmiştir. Yukarıda bunlardan bir kısmını görüyorsunuz.

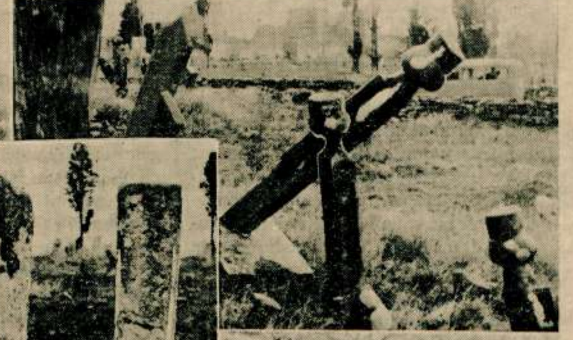

Amerikada, işçileri tarafından işgal edilen General Motörs otomobil fabrikalarından bir daire

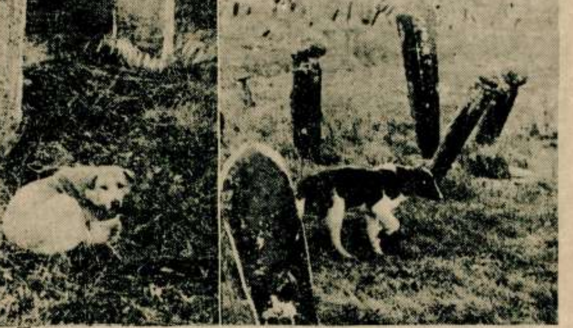

İstanbulun mezarlıkları acınacak bir haldedir. Belediye yeni mezarlığı bir türlü yapamadı. Eski mezarlıklar da günden güne harap oluyor. Bunların içinde Beyoğlunun yegâne müslüman mezarlığı olan Feriköy kabristanının ve diğer bir çok mezarlıkların duvarı bile yoktur. İçine her türlü hayvanlar girmektedir. Yukarıda Topkapı mezarlıklarından bir kaçının resmini derediyoruz. Bu resimler mezarlıkların halini, fazla söz söylemeğe lüzum göstermiyecek bir şekilde gösteriyor.

Seksen yaşında yaman bir avcı: Diyarıbekirin Çermik kazasına bağlı Gürüz köyünden Zülfikar oğlu Mehmed. Bu sene de iki ay içinde yüze yakın yaban domuzu öldürmüştür.

Avrupanın başka hiç bir şehrinde görülmiyen manzaralardan: Su doldurmağa giden sakalar

Yapılması kararlaştırılan Sinan mahallesinden bir kaç görünüş: Sağda tıbbi müze olacak askerî matbaadan iki manzara görünüyor.

o AKŞAM - SPOR o

ESTİĞİ GİBİ:

Bizim ovens demeyip te bizim Jozefin Beyker diyemezdim ya!...

Boksta bir grogilik hali vardır. Bazı zamanlar boksörün inadı tutar da yediği yumrukla nakvt olup rahata kavuşacağı yerde yıkılmaz, yıkılmaz amma yıkılmıştıan beter bir hale düşer; sendeler, fakat sendelediğini bilmez; söylemek ister, fakat dili ağzının içinde şiştiği için söyliyemez. Ringde mevcudiyeti bir sallanıştan, ifadesi bir hırıltıdan ibarettir.. İşte bosksta bu hale düşen boksöre grogi oldu derler.

Groggi olmuş bir boksörün hali yürekler açısıdır. Ben böyle bir vakayı Muladoviç - Franki Marten maçında seyrettim. Muladoviç, Fransız boksörden her yumruğu yedikçe biraz daha sarsılmış, biraz daha sendelemiş, fakat yıkıltp kurtulmamakta inad ettiği için hırıltılı bir gölge halinde ringin üstünde sallanıp durmuştu. Onun bu haline gülmek istediğimiz halde gülememiş ve maç bittiği zaman, o değil biz büyük bir azaptan kurtulduğumuz için derin bir «oh!» çekmiştik.

Bir boksörün grogı olduğunu görmuş, fakat, ne yalan söyliyeyim, bir atletin grogi olduğunu görmemiştim. Bizim Owens bana bunu da gösterdi ve başka zamanlar beni güldürürken bu sefer acındırdı.

Ne söylemek istediğini bilemiyerek ve bulamıyarak mevzudan mevzuya, vakadan vakaya sendeliyen grogi atlet, işte benim «bizim Owens» tabirinden başlamış. Bana müteşekkir olduğunu söylemesine rağmen benzetişimi yadırgadığı anlaşılan atlete şunu söyliyeyim ki benzetmenin bazı kaideleri vardır:

1 — Benzetme küçükten büyüğe doğru olur; netekim Owens'e «Amerikanın Ömer Besimi» diyemeyiz, fakat Ömer Besime« bizim Owens» demekte bir mahzur yoktur.

2 — Benzetişte münasebet aramak lâzımdır. Meselâ atlet atlete, artist artiste, erkek erkeğe, kadın kadına benzetilir. Böyle olunca da Ömer Besime meselâ: «Jozefin Baker» diyemezdim ya!...

Ömer Besim, atletizm sahasındaki bilğimin pek fazla olmadığını söylüyor. Kendisine böyle bir zannın nereden gelmiş olduğunu ben pek iyi biliyorum, anlatayım:

Bir zamanlar Besim Avrupada bir koşuya girmişti. Avrupa atletlerinin girdiği bu müsabakada Besimin sonuncu gelmesi mukadderdi ve nitekim sonuncu oldu. Besim İstanbula dönünce bana o kuşuyu anlattı. Meğer koşuda birinci gelen atlet bir puntuna getirmiş ve ayağına basmış da Besim onun için sonuncu olmuşmuş!... Kendisinin atletizme olan hevesini kırmamak için ben bu masala inanmış göründüm, hattâ gönlünü almak için çalıştığım gazetede bir iki müsaid satırda yazdım. Bu bile bile lâdes gününden beri Besim beni atletizmden anlamaz zanneder.

Bizim Owens, pardon, bizim Ömer Besim neler de hatırlıyor: Ben Galatasaray klübünde iken maçlarda taraflara «gol» verdim diyerek kehanet savurmuşum. Besim, şaka ile ciddiye hâlâ ayırd edemiyor. Çünkü o zaman da Galatasaray klübünde bu şakamı ciddi zanneden ve bu kehanetime inanan yalınz bir tek adam vardı: O da Besimdi!...

Oooo!... Besim mühim bir şey daha bulmuş... Bir maçta galibiyet tahmin etmişim de mağlûbiyet çıkmış... Eğer benim tahminim çıkacak olsaydı, hiç bir maç yapmağa lüzum kalmaz, gelirler bana sorarlar, ben ne taraf galip dersem öteki taraf mağlûbiyeti kabul eder, olur biterdi. Sonra dünyanın en meşhur spor münekkidleri Joe Louis mutlaka Schmeling'i dövecek, Perry'de Vines'a yenilecek diye tahminler yürüttüler de Schmeling zenciyi yere serdi, Perry'de Vines'i üç kere sırtı sıra yendi. Üçüncü bir nokta daha var: Hele futbol gibi cemi sporların tahminlerinde bilhassa takımın yapılışı büyük bir rol oynar. Meselâ İngiltere - Patagonya takımları arasında bir futbol maçı olsa İngilterenin galibiyeti yüzde doksan dokuz üç çeyrektir, değil mi?... Fakat verin İngiltere takımını Besim yapsın, Patagonyanın kazanmıyacağını hangi baba yiğit temin edebilir!...

Yazısında sarahatle: «Fenerbahçe - Güneş muhtelitini Sadun Galip şu şekilde yapmış» diyen Besimin «Ben sadece Galatasaray - Güneş maçında gazetede on muhtelit takım yapan Sadun Galibin fener - Güneş muhteliti dolayısile ortada mevcud olan iki takım oyuncularından hiç değilse 22 takım yapabileceğini anlatmak istemiştim» şeklindeki ricatını kaydetmekle iktifa ettikten sonra şunu da söyliyeym ki, Güneş - Galatasaray maçında ne kadar haklı olduğumu hâdise isbat etti: Galatasaray takımının ne şekilde çıkacağını bulmak güçtür demiştim, nitekim Galatasaray takımı akla gelenlerden büsbütün başka bir şekilde çıktı.

Meğer Besim C. F. R.'yi gün aşırı karşılaştığımız Arsenal'e kıyasen «vasat» buluyormuş. A çocuk, bunu daha evvel söylesene ben de, C. F. R.'ye 4-1 yenilen muhteliti Arsenal'e kıyasen tahtessıfırın birkaç derece daha aşağısına yerleştireyim!...

Senelerce evvel, dört bir tarafa yetişemiyeceğim için, bilmem hangi bir köşede yapılan ehemmiyetsiz bir maçın tafsilâtını Besimden almış da yazmışım. Bunlar gazetecilikte olagan şeylerdir. Bununla beraber belki yazmasam da olabilecek bu ehemmiyetsiz maçı, Besimden başkasına soramazdım, olabilir ki «Bana soracak şey bulamadın mı?» diye ters ters yüzüme bakarlardı!..

Sadun Galip

Futbolde bin bir türlü vaziyetler oluyor. Yukarıdaki resim bu vaziyetlrden ender görülenlerden birini göstermekt‹ ‹r. Kalecinin aldığı bu vaziyet karşısında resmi ters çevirip bakmakla manzaradan bir şey kaybetmiş olmazsınız.

Kadıköy spor klübünden:

17/1/937 pazar günü saat 10 da Kadıköy spor klübü üyeleri toplanarak senelik kongrelerini akdetmişlerdir. İlk evvel eski idare heyeti raporunu okudu. Ve bir senelik varidat ve masraf hesapları okundu, ve üyeler tarafından kabul edildi, ve yeni idare heyeti seçimine geçildi.

Yeni idare heyetine seçilenler:
Reis: Talât Kurt
İkinci reis: Orhan Termiyeci,
Umumî kâtip: Mano Askaridis
Muhasebeci: Aleko Kulokoğlu
Umumî kaptan: Nevzat Tuygun.
İdare memuru: Mehmed Aydemir.
Murahhas: İspiro Bados.

Seçildiler, yeni idare heyetine muvaffakıyetler dilendi, ve toplantıya son verildi.

Macar futbolünde faaliyet

İstanbula gelmis olan Macar takımlarından Bocski, bu ayın on beşinde İsviçrede dört maç yapacaktır.

Macar takımlarından Ferencvaros Fransada bir turne yapacaktır. Bu takım Fransada bir çok takımlarla oynıyacaktır.

Macar futbol federasyonu paskalyada Peştede, Orta Avrupa memleketlerinin şampiyon takımları arasında büyük bir turnuva tertip edecektir.

Avusturya - Fransa

24 kânunusanide Avusturya - Fransa millî futbol takımları karşılaşacaklardır. Turnede bulunan Admira takımı Viyanaya ancak 22 kânunusanide avdet edebileceği için Hugo Meisl Avusturya millî takımına Admiradan başka hiç bir oyuncu alınmamasına karar vermiştir.

Avusturya takımları

Yugoslavya ismindeki Yugoslav futbol takımı Viyananın First Vienna takımını 3-0 mağlûb etmiştir.

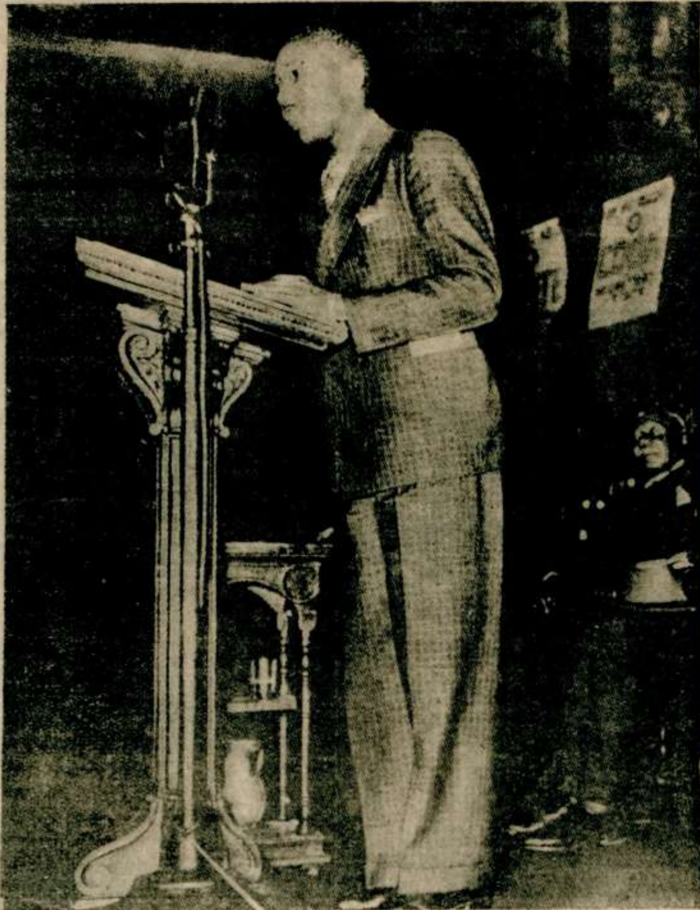
***

Viyananın Austria takımı Cebelüttarıkta İngiliz ordu ve donanma muhtelitini 4-2 yenmiştir.

Bir kaleci mahkemede

İskoç takımlarından Foleyin kalecisi mahkemeye verilmiştir. Kabahati, topu bütün kuvvetile seyircilere atması ve topu şiddetle göğsüne yiyen bir seyircinin yaralanmasına sebep olmasıdır.

Edinburg ceza mahkemesinde görülen bu dava, maznun gelmediği için başka bir güne bırakılmıştır.

Amerikada atlet Owensin Cumhur reisi intihabatında radyoda Landon lehine propaganda yaparken alınmış bir resmi

Paris güreşlerinin içyüzü

Binlerce seyirciyi başka türlü celbetmenin imkâni yoktur

Evvelki sayımızda Pariste yapılan bir serbes güreş maçında Mehmed Arif isminde bir Türk pehlivanının muvaffakıyetli bir güreş yapmasına rağmen Deglân ismindeki Fransız güreşçicisine yenildiğini yazmıştık. Ara sıra Türk pehlivanlarının da karıştığı bu Paris maçları bizde muhtelif akisler uyandırmaktadır. Bunun için Pariste yapılan bu maçların mahiyetini yazarak herhangi bir şüphe besliyen okuyucularımızı tenvir etmek isteriz.

Pariste Palais des Sports namı verilen büyük bir kapalı salon vardır. Bu salonu işleten senelerce evvel Amerikadan Parise gelmiş olan Juf Dikran isminde çok müteşebbis becerikli bir organizatördür.

Bu adam Pariste buz üstünde hokey, boks ve bilhassa profesiyonel güreşçiler arasında tertip ettiği müsabakalarla, salonuna adedi binleri aşan seyirci getirtmek imkânını bulmuştur. Jof Dikran'ın bu güreşleri tertibe memur ettiği adamı Ronel Paoli profesiyonel güreşlerin tertibinde çok bilgili bir adamdır. İşte bu adam dünyanın güreşle meşgul her memleketinden zaman zaman oldukça sivrilen profesiyonel pehlivanları Parise getirterek maçlar tertip eder. Meselâ burada gördüğümüz Gürcü pehlivanı Kavaryani gene burada gördüğümüz Cim Londos iri vücudlü Bulgar Dankalof, hattâ bizim Dinarlı ve Kara Ali, Estonyadan, Letvanyadan, Amerikadan dünyanın dört bir tarafından garip garip isimli pehlivanlar zaman zaman Paoli'nin elinden geçer ve günlerce süren turnuvalardan sonra finale kalanlardan biri Leglan veya diğer bir Fransız pehlivanı karşısına çıkarılır ve orada Fransız galip gelir.

Palais des Sports'de yapılan bütün maçlar organizatör tarafından maçtan evvel bir reçete halinde müsabiklerin eline tevdi edilir. Bu reçetede o gün kimin galip geleceği kimin mağlûp olacağı tayin edilmiştir. Bunun haricine çıkmak, bir pehlivan için orada kazandığı paraya veda etmek demektir.

Bu organziasyonlarda tabiatile maçların galibiyet ve mağlûbiyeti Fransız seyircilerini tatmin edecek şekilde tertip edilir. Meselâ Fransızların şu Millete bu milletten fazla sempatisi vardır. Binaenaleyh şu millete mensup pehlivanın bu millete mensup pehlivana galip gelmesi seyirciyi daha birkaç gün kapalı salona koşturur, bir nokta daha vardır. Pariste fazla kalıp seyircinin alıştığı güreşçilerin gabiliyeti seyirciyi tatmin etmez. Bir gün herhangi bir diyardan Parise gelen meçhul fakat (cevherli) bir pehlivanın ufak hasımlarından başlıyarak daha namdarlarına doğru yüksele, yüksele galip gelmesi, daha açık bir tabirle şöhretinin (şişirilmesi) esastır.

Meselâ bu Mehmed Arif pehlivan Deglân ile güreşmeden evvel Malnberg isminde bir İsveçli ile karşılaştırıldı. İlk güreşte Arif mağlûp oldu. İkincisinde iki pehlivan berabere kaldılar, üçüncüsünde Malnberg yenildi. Arifin Deglanın karşısına çıkarılması için başka bir hasım önünde mağlûbiyetten başlıyarak sistematik bir şekilde yükselişi şayanı dikkattir.

Diyebilirsiniz ki, sizin buradan danışıklı döğüşen olduğunu bildiğiniz bu maçları Fransız seyircileri biliyorlar mı? Yüzde doksanı bilir ve bile bile giderler. Çünkü serbes güreşin ciddi bir maçta yapılamıyacak bin bir türlü hareketini bu kabil maçlarda seyretmek zevkine varmak heyecanlanmak imkânı vardır.

Yazımızı bitirirken bir noktayı kaydetmek isteriz ki, bütün bu danışıklı düğüşe rağmen Parise giden Türk pehlivanları daima birinci safta yer almışlar ve Fransız seyircisine en fazla heyecan veren onlar olmuşlardır.

Dünya sulhünü tehdid eden ebedî ocak: Fas

Şimalî Fas meselesi şimdilik vehametini kaybetti. Fakat her gün bir patlak vermesi ihtimali vardır

Fastaki enternasyonal mıntakada Tanca limanı ve liman açıklarında demirliyen muhtelif milletlere mensup harp gemileri

Son günlerde Fransa ile Almanya az kalsın şimali Fas yüzünden harbe girişeceklerdi. Fransada parlâmentoya, hükûmete ve harici politikaya hâkim olan sol partiler İspanyadaki hükûmeti teşkil eden sol partilerin mevkiini kurtamak ve general Frankonun kuvvetini zaafa düşürmek için her çareye baş vuruyorlar.

Geçen ağustosta Almanya ile İtalyadan general Frankoya külliyetli miktarda silâh ve mühimmat gitmesini durdurmak için Fransa hükûmeti silâh ve mühimmat ithalinin devletlerce yasak altına alınmasını istemiş, bu hususta bütün kuvvetile çalışmıştı. Fransa bu meselede İngiltereyi de çok zorlamıştı.

Almanya ile İtalya silâh yasağı ile birlikte İspanyaya gönüllü ve mühimmat gönderilmesinin de menini istemişlerdi. Fakat o tarihte İspanya hükûmetine Fransadan ve Sovyetlerden külliyetli miktarda gönüllü gitmekte olduğundan Fransa bunların men'i cihetine yanaşmamıştı.

Fransada bütün sol partiler ve amele teşekkülleri ayaklandıklarından, Fransa hükûmeti gönüllülerin gitmesini menetmeği aklına bile getirememişti.

İspanyol hükûmetine gelen ecnebi gönüllüler teşkil ettikleri beynelmilel livalarla Madrid önünde general Frankonun ileri hareketini durdurdukları zaman Almanya ile İtalya general Frankonun imdadına ehemmiyetli miktarda gönüllü göndermeğe başlamışlardı. Bu defa Fransa telâş ederek İspanyaya alelûmum ecnebi gönüllülerin gitmelerinin yasak edilmesini istedi. Londradaki beynelmilel komisyonun acele ve müessir surette hareket edemiyeceğini anladığı zaman İngiltereyi zorlıyarak diğer devletlerin nezdinde doğrudan doğruya teşebbüste bulundu.

KARŞILIKLI HAZIRLIK

Son zamanlarda Fransada şimali Fasın Fransız ordusu tarafından işgal edilerek general Frankonun üssülharekesinden mahrum edilmesi cereyanı çok kuvvet bulmuştur. Fasın Fransızların elinde bulunan kısmında ve Cezayirde mühim hazırlıklar yapılmıştır. Bundan haberdar olan Alman donanması Septe ve Melilede karaya asker ihraç ederek sevkulceyş cihetinden mühim olan noktaları tutmuştur.

Almanların bu hazırlığı karşısında Fransızlar şimali Fası işgalden vaz geçmişlerdir. Berlinde M. Hitler ve Fransız elçisi M.Poncet arasında teati olunan teminat ile şimdilik şimali Fas meselesi vehametini kaybetmiştir.

Maahaza Fas meselesi her gün bir patlak vermek mahiyetini hâlâ muhafaza ediyor. Daha çok seneler Avrupanın sulhünü bu mesele tehdit edecektir.

Fas meselesi yeni bir şey değildir. En kadim zamanlardanberi medenî âlemin büyük bir gailesini teşkil etmektedir.

FASIN TABİÎ SERVETİ

Hakikaten zengin tabiî servetleri ve Avrupayı Afrikadan ayıran ve Atlas Okyanusunu Akdeniz ile birleştiren dar boğazın üzerinde bulunan Fas bir mıknatis gibi bütün milletleri kendisine celbetmiştir.

Bunun için Finikeliler, Romalılar, Vandallar, Araplar bu yerde biribirlerini istihlâf etmişlerdir. Son zamanlarda dahi Avrupanın büyük devletleri Fas üzerinde en şiddetli ve tehlikeli rekabete girişmiş bulunuyorlar.

Fasın zengin madenleri pek eski zamanlardanberi milletlerin hırsını celbetmiştir. Fas kimin elinde ise o devlet dünya siyaseti ve iktisadiyatı üzerinde hâkim bir rol oynamaktadır.

1912 senesine kadar Amerika fosforit dünya piyasasını kendisinin inhisarı altında bulunduruyordu. O sene Fransızlar Fasın kendilerine ait kısmındaki Tadlada dünyanın en büyük ve n zengin fosforit madenlerini keşfettiklerinden, dünya piyasasına bunlar hâkim oldular.

Birkaç sene evvel Fasta dünyanın en zengin kömür madenleri damarları meydana çıkarıldı. 1934 senesinde de Fasta gayet zengin petrol madenleri keşfedilmiştir.

Fransa, bidayette bu zengin petrol madenlerini gizli tutmak istemişti. Lâkin Musul petrollerinin sahiplerinden bulunan ve bunları işleten Irak petrol kumpanyasının İngiltere, Fransa, Amerika ve Hollandanın yanında beşinci âzası ermeni E. S. Gulbekyan (Fas) şehri ve (Elkasır) ve Tafilat civarındaki madenleri işleterek büyük istihsalât yapmış ve bu suretle Fasın petrol cihetinden pek zengin olduğunu bütün dünyaya ilân etmiştir.

İNGİLİZ - FRANSIZ REKABETİ

Fasın sevkulceyş ve coğrafî mevkii tabiî servetleri kadar mühimdir. Uzun müddet İngiltere ie Fransa bu mamelekete hâkim ve sahip olmak için mücadele yapmışladırdı. İngiltere Hindistan yoluna ve Akdenizin ağzına hâkim olan Fası ele geçirmek için her fedakârlığı yapmıştı. Lâkin Sudan ve Mısır meselesi üzerinde Taşoda hâdisesinden sonra anlaşmağa mecbur olunca Mısırla Fastan birini tercih etmek zarureti karşısında kalmıştı.

Bu suretle İngiltere kendisi Sudan ile Mısırda serbest kalması için Fasın orta ve cenup taraflarının Fransız nüfuz sahası olduğunu tanımıştı. Maahaza Cebelüttarıkın karşısında Septe ve Melile müstahkem mevkileri ile şimalî Fasın İspanyada kalmasında ısrar etmiş ve bu maksadına muvaffak olmuştu.

Yine Cebelüttarık boğazının Atlas Okyanusu tarafındaki ağzına hâkim bulunan Tanca limanı ile hinterlandı yine İngilterenin zoru ile beynelmilel bir mıntaka ilân edilmişti.

Bu suretle İngiltere Akdenizin ağzında Fransanın hâkim olmasına mani olmuştu. Maahaza Fransa şimalî Fastaki emellerinden hiçbir zaman büsbütün feragat etmemiştir. Çünkü Fas ve yanıbaşındaki Senegal ve Cezayir günden güne nüfusu azalan Fransanın Avrupadaki yerlerinin müdafaasına mahsus asker menbaı bulunuyor. Fransa şimalî Afrikadan müslüman ve zenci askerleri getiremediği ve alamadığı gün Rendeki müdafaa kudreti sukut etmiş olacaktır.

İTALYANIN ALÂKASI

İtalya da Fasa büyük ehemmiyet vermektedir. Çünkü bütün dünya ile muvasalasını Süveyş kanalı ve Cebelüttarık boğazı vasıtasile temin etmektedir. Bunun için 1928 de İngiltereyi zorlıyarak Tancadaki beynelmilel komisyona girmeğe muvaffak olmuştu.

Almanya, otuz yedi senedenberi, iktisadî ve sevkulceyş cihetinden, Fasa büyük ehemiyet vermektedir. Fastaki madenleri işletmek için 1900 ilâ 1912 seneleri arasında dört yüz kadar imtiyaz almıştı. Ancak 1912 senesinde Almanya Fastaki menfaatlerinden İngiltere ile Fransanın zoru üzerine vazgeçmiş ve buna mukabil Fransız Kongosunu almıştı. —F.

İspanyada dahilî harpte hükûmet kuvvetlerini teşvik için en çok çalışanlardan biri de Pasionara adındaki kadın mebustur. Bu mebus ateşli nutuklar söylemekle kalmamakta, cepheye giderek orada milislerle birlikte çarpışmaktadır. Resmimizde kadın mebus bir tarassud dürbününün arkasında görünüyor.

Atçılıkta Dresaj nedir ve neye yarar?

Memleket atçılık ve biniciliğini ileri götürmek için sık sık Dresaj konkurları yapılmalıdır

Bundan evvelki yazımda Varlık ve Uygunluk müsabakalarından bahsetmiştim. Şimdi de biniciliğin esası olan dresaj çalışmalarını anlatmak istiyorum. Atçılık sade bir spor değil ayni zamanda da bir memleket işidir. Elde mevcut atlar ne kadar iyi yetiştirilmiş olursa memlekete o kadar faydalı olur. Bu itibarla at terbiyesinin esası olan dresaj çalışmaları çok ehemmiyetlidir.

Çünkü bu çalışmalar atı iyi bir binek ve hizmet hayvanı haline koyduğu gibi icabında onun tam bir mani atı terbiyesi almasına hizmet eder. Ayrıca (ordu hizmet atı — Şampiyonada) da mühim bir rol oynar.

Amerika Olimpiya binicilerinden Major E. Tuttle
[Bu resim dizginlerin asılmak için değilatın ağzile binicinin eli arasında bir anlaşma vasıtası olduğunu gösterir]

Şu halde dresajdan maksat atın yaradılıştan kendinde mevcut kabiliyetleri sistematik idmanlarla meydana koyması ve binicinin yardımlariyle ve arzu ettiği zamanda istenilen hareketleri yapmasıdır. Yalnız bunun için tedrici çalışmak lâzımdır, acemi bir atı çalıştırdığımız zaman vaktinden evvel artlarını sürdürmek, zoraki baş boyun büktürmek gibi cebrî vaziyetler vermemelidir; çünkü nasıl alışmadığımız bir sporu birden yaptığımız zaman birçok yerlerimiz ağrırsa onda da böyle ağrılar olur.

DRESAJDA ATTAN İSTENİLEN ŞEYLER?

Dresaj müsabakalarında bir attan istenilen şeyleri hülâsa edecek olursak dresajın gayesini de anlamış oluruz:

Dresaj müsabakasına giren at mukavemetleri kırılmış, her iki yanı ile de ayni derece yumuşamış, tamamen itaatte ve doğru olmalıdır. Bütün tesirleri çabuk ve kat'i olmalı, binicinin altında istekli ve rahat yürümelidir. Aldığı terbiye sistematik dresaj jimnastiği ile elde edilmiş olmalı; her hareket ve yürüyüşte iyi bir vaziyet, yumuşaklık ve ahenk göstermelidir. Dizginde hafif fakat emin durmalı. Baş ve boyun dizgine alınmış yükselmiş olmalı, aşağıya doğru kıvrılmış veya yuvarlanmış olmamalı. Atın duruşu toplanmasının derecesine göre değişir. Kısa yürüyüşlerde lâzım olan topluluk için art kısım alçalmalıdır. Bükülmüş olan boyun kısalmamalı yükselişi fazlalaşmalı. At başını sallamamalı ve dizgin gerisine kaçmamalı, kafasını da kaldırmamalıdır. Her zaman dizgin ve baldır arasında olmalı, dizgine asılmayıp, gemi gevelemeli, hafif bir istinadı muhafaza etmelidir. Her yürüyüşte at ileri gitme arzusu görmeli bahusus kısa yürüyüşlerde adımları tembel olmayıp taze ve canlı olmalıdır.

YÜRÜYÜŞ TEMPOLARI

Yürüyüşlerde istenilen tempo:

Kısa âdeta dakikada tahminen 80 metre katetmek suretile, uzun âdeta dakikada 100 metre katetmek suretiledir.

Uzun dizgin ile âdeta atın büyüklüğüne göre değişir. Kısa süratli dakikada asgarî 200 metre, orta süratli takriben 250 metre katetmek suretiledir.

Uzun süratli dakikada azamî 275 metre, kısa dörtnal dakikada asgari 225 metre, orta dörtnal dakikada takriben 300 metre, uzun dörtnal azamî 400 metre üzerinden katedilir.

Binici kazık gibi olmamak şartiyle dik, belini çukurlaştırmadan atın gidiş ahengine uyarak yapışık, yumuşak ve eyerin ortasında oturmalıdır. Eyer iyi olmalı, önü fazla yüksek veya arkası alçak olan eyerler biniciyi fazla geriye atar, arkası yüksek olup önü daha alçak olan eyerler ise biniciyi öne atar. Tabiatiyle hata sayılır.

Ancak iyi bir oturuşta ata düzgün tesirler verilebilir. Bel ve kaynak tesirlerine, ellerin sakin oluşuna, iki baldırın katî hakimiyetine fazlasiyle ehemmiyet verilmektedir. Tesirler zamanında, düşünülerek güzükmeden verilecek at ise tesirleri en ufak bir mukavemet göstermeden tatbik edecektir.

At dururken hiç kımıldamadan, düz ve sıkletini dört ayağında da ayni derecede taksim ederek durmalıdır. Başı sakin ve dizginde olmalıdır.

DRESAJ MÜSABAKALARININ YAPILACAĞI YERLER

Dresaj konkurunun yapılacağı yerin 20 metre genişliğinde ve 60 metre uzunluğunda olması şartıır. Açık yerde yapıldığı takdirde hudut olarak etrafa, ufak beyaz parmaklılar konur. Bu parmaklıkları at çarpıp devirir veya üstünden atlarsa itaatsızlık sayıldığından elimine olur. Her müsabık ikişer defa imtihan olur.

1 — İlk imtihan teker teker olup, ya kumanda ile veya ezberedir.

2 — İkinci imtihan, birinci imtihandan bir kaç saat sonra olup plase olan müsabıklar numaralarının sırasiyle hep beraber sahaya çıkarlar. 10-15 dakika kumanda ile binilir, sonra herkes serbes binişler yapıp kendilerinin kuvvetli taraflarını göstermiye çalışırla.

Hüküm birinci müsabakada verilirse de ikinci müsabakada bir fevkalâdelik olursa 1 derece aşağı veya yukarı plasman değişebilir. 1 inci müsabakaya giren ikincisine de girmek mecburiyetindedir. Girmediği takdirde müsabakayı terketmiş sayılır.

Hüküm atın yaptığı işin temizliğine ve binicinin gösterdiği sanate göre verilir. 1 inci imtihanın nihayetinde 2 ile 3 mâni atlanmaktadır. Redler hata sayılır, hiç atlanamazsa elimine olunur.

Dresaj konkurları Almanyada 4 kısma ayrılır; A, L, M, ve S. Her kısmın 3 çer vazife imtihanları vardır ki, bunların hangisinin imtihanda tatbik edileceğine ancak jüri konkur başlarken karar verir, bu sebepten müsabakanın vazifelerini ezbere bilmek lâzımdır.

(Devamı 12 nci sahifede)

Melâhat Aksel

Her akşam bir hikâye

İntikam

Hani bazı genç kadınlar olur, biribirlerinin can düşmanıdırlar. Lâkin biribirlerine karşı gayet dost görünürler. Her rast geldikçe öpüşürler. Fakat ayrıldıkları zaman biribirleri için söylemediklerini bırakmazlar.

İşte Sacide ile Nermin böyle idiler. İkisi de güzeldi. Fakat Nerminin etrafındaki erkekleri çıldırtıcı, deli edici bir güzelliği vardı. Sacideyi kudurtan da bu idi. Nermin birçok yerlerde Sacidenin karşısına en büyük rakip olarak çıkıyordu. Bir yerde Nermin yokken herkes Sacidenin etrafında fır dönüyordu. Lâkin Nermin gelir gelmez Sacide unutuluyor, bir köşede bırakılıyordu.

Mümkün olsa Sacide Nerminden öyle bir intikam alacaktı ki...

Fakat nasıl? Buna imkân var mı idi?.

Bir sabah Sacide erkenden Nerminin evine gitmeğe mecbur oldu. Nermin daha yeni yataktan kalkmıştı. Sacide onu boyasız halile görünce az daha küçük dilini yutacaktı.

Nerminin boyasız hali hakikaten fecidi. Boyasız dudakları mosmordu. Yanakları ne kadar renksizdi. Cildi berbattı. Rimelsiz gözleri çipil çipildi.

Sacide bunu görünce içinden kabaran sevinç hamlesini güç zabtetti. Demek bütün erkekleri çıldırtan, deli divane eden güzel Nermin bu çipil gözlü, mosmor dudaklı kadındı ha...

İçinden:

— Ah.. dedi, onun etrafında pervaneler gibi dönen erkekler Nerminin bu halini gelip görseler...

Sonra mahzun mahzun düşünceye daldı. Buna imkân yoktu ki... Çünkü Nermin yataktan kalktıktan bir saat sonra boyanır, her zamanki büyüleyici güzelliğini takınır, herkesin karşısına öyle çıkardı. Boyasız olarak kimseyi kabul etmezdi. Bugün fevkalâde olarak boyasız Sacidenin yanına çıkmıştı. Sacide Nerminin bunu nasıl yaptığına son derecede şaşıyordu.

O gece Taksimde yeni yapılan şık apartımanlardan birinde toplanmışlardı. Epi kalabalıktılar. Nerminin etrafında dönen birçok erkekler de orada idi. Kadınlardan biri bir oyun teklif etti. Oyun şu idi: İçlerinden biri «müstantik» olacaktı. Karşısına alacağı oyuncuya gayet süratli bir takım sualler soracaktı.

Eğer bu çabuk sorulan suallerin karşısında oyuncu şaşırırsa «müstantik» in vereceği cezayı mutlaka yapmağa mecburdu.

Müstantik Sacide oldu. Birçok erkekleri çabuk çabuk sorduğu suallerile şaşırttı. Bunlara tuhaf tuhaf cezalar verildi. Hiç sesi olmıyan mahcup bir gence bir gazel okuttular. Şişman göbekli bir tüccara bedii danslar yaptırdılar. Gayet ciddi, kerli ferli bir adama taklak attırdılar.

Her halde bu oyun ve verilen cezalar son derece eğlenceli oluyordu. Herkes kati surette verilen cezayı harfi harfine yapmağa mecburdu. Nihayet sıra Nermine gelmişti.

Nermin «müstantik» in yani Sacidenin karşısına geçti. Sacide şeytan şeytan gülüyordu. Mutlaka Nermini şaşırtıp ona bir ceza vermeğe ahdetmişti.

Çabuk suallerini sormağa başladı. Lâkin Nermin daha Sacide sualini bitirmeden evvel cevabını yapıştırıyordu. Nermine böylece yirmi sual sorulacaktı. Eğer genç kadın bu yirmi suale de cevap verecek olursa bu vaziyet karşısında sorguları sorana, yani Sacideye, karşısındaki şaşırmadığı için bir ceza verilecekti.

Sacide telâş içinde idi. On dokuzuncu suale geldiği halde Nermin hâlâ şaşırmamıştı. Nermin Sacidenin karşısında alaycı alaycı gülümsüyordu.

İşte yine bu sahada da Sacideye üstünlüğünü göstermişti. Sacide kuduracaktı. Nihayet Sacidenin dudaklarında hain bir gülüş kıvrıldı. Aklına müthiş bir sual gelmişti. Yirminci sual olarak süratle bunu sordu:

— Kaç yaşındasınız?

Nermin bu sual karşısında dehşetli şaşırdı. Kekeledi. Kızardı. Etraftan el çırptılar:

— Şaşırdı...

— Şaşırdı...

Sözleri yükseldi. Hep birden müstantiğe, yani Sacideye döndüler:

— Bayan müstantik cezanızı veriniz..

Sacide, şimdi müthiş bir ceza vermeğe hazırlanan bir engizisyon mahkemesi reis gibi hain hain Nermine baktı. Herkes merak içinde idi. Acaba Sacide Nermine ne ceza verecekti?. Nermin içinden:

— Bari, dedi, oldu olacak.. güzel bir ceza verse... Meselâ sırtımı açmak gibi filân... Hiç olmazsa ceza işime yarasa, güzelliğimi büsbütün arttırsa...

Nihayet Sacide cezayı tebliğ etti:

— Yüzünüzü sabunla gıcır gıcır yıkayınız...

Nermin beyninden vurulmuşa döndü:

— İmkânı yok.. diye haykırdı.

Etraftan itiraz sesleri yükseldi:

— Olmaz.. olmaz.. karara itaat..

— Cezaya razı olunuz...

— Herkes cezasını çekti.. siz de çekmelisiniz..

Nermin:

— Yapamam.. yapamam.. imkânı yok...

Dedikçe ısrar ettiler. Onu yaka paça yakaladılar. Banyoya götürdüler. Bol sabunla yüzünü gıcır gıcır yıkadılar. Havlu ile sildikleri zaman herkes hayretler içinde kalmıştı.

Bütün erkekleri çıldırtan güzel kadın bu mu idi?..

Şimdi karşılarında çipil gözlü, mosmor dudaklı, bozuk ciltli, feci, zavallı bir kadın vardı.

Sacide memnun memnun gülümsüyordu. Artık Nerminden adamakıllı intikamını almıştı. O günden sonra herkes Sacidenin etrafında dönmeğe başladı. Nermin gölgede kaldı.

(Bir yıldız)

Radyo

18 Kânunusani 937 Pazartesi

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: I. Galip tarafından. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Bay Ömer Riza tarafından arapça havadis, 20,45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,15: Saat ayarı, Şehir Tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, 23: Son.

19 Kânunusani 937 Salı

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 İstanbul konservatuvarı namına konferans: Bay Adnan tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Riza tarafından arapça havadis, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,15 Saat ayarı, şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut. Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Ali Riza, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade 5 — Ruzu Kasım 72

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,29	2,14	7,16	9,45	12,00	1,36
Va.	5,37	7,22	12,24	14,54	17 08	18,44

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No 13

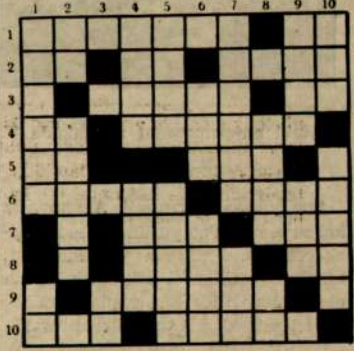
Atçılıkta Dresaj nedir

(Baş tarafı 11 inci sahifede)

Dresaj çalıştırmasını memleketimizde yerleştirmek için ona ait müsabakalar tertip etmelidir. Memleketimizde dresaj müsabakası ilk defa olarak 1935 senesinde Sipahi ocağı müsabakalarında yapılmış ve birinciliği teğmen Eyüp Öncü kazanarak kıymetli İsmet İnönü kupasını almıştır. Bundan evvel 1920 deki ilk konkurlarda da bazı manej hareketleri yapılmıştı, fakat bunlar iptidaî idi. Her sene Ankarada yapılan subaylara mahsus (ordu hizmet atı — şamipyona müsabakalarında da dresaj kısmı yapılmaktadır, fakat bunlar kâfi değildir. Memleket atçılığını ve biniciliğini ileri götürecek olan dresaj müsabakaları herkes için ve sık sık icra edilmelidir.

Melâhat Aksel

BULMACAMIZ

SOLDAN SAGA:

1 — İnce başörtüsü (7) Çok değil (2)
2 — Boy değil (2) Karda yürü onu belli etme (2) Yeni değil (4)
3 — Kan borusu (5) Kırmızı (2)
4 — Zaman (2) Canı tez (6)
5 — Spor nidası (2) Raci (3)
6 — Armud cinsi (5) Namus, Ar (4)
7 — Ad (3) İçi boş (3)
8 — Dinin arkadaşı (4) Sıfat edatı (2)
9 — Sağlık, sağlamlık (6)
10 — Şafak (3) Rutubetli (5)

YUKARDAN ASAĞI:

1 — Seyretmek (6) Beygir (2)
2 — Şan (2) Bir erkek ismi (5)
3 — Zaman (2)
4 — Birini metbu saymak (4) Haşin, sert (4)
5 — Ezilmiş (4) Onarma (5)
6 — Üye (3) Yoğurdu ekşiten (4)
7 — Üstün tutmak (6) Temiz (3)
8 — Cesur (4) Nida (2)
9 — Cereyan eden (4) Sokak (3)
10 — Çıngırak (3) Dinsiz imansız (5)

GECEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Keşkül, Ket, 2 - Salep, 3 - Sırat, Sil, 4 - İn, Katya, 5 - Derman, Acı, 6 - En, Ak, İnek, 7 - Aksine, 8 - Tay, Âza, 9 - Aya, Katmer, 10 - Taka, Ana.

Yukardan aşağı: 1 - Kaside, Tat, 2 - En, Aya, 3 - Şerir, Ayak, 4 - Anmak, 5 - Üst, Aksak, 6 - La, K. N., İzân, 7 - İnat, 8 - Kestane, Ma, 9 - Epiyce, Ten, 10 - Laika, Ra.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 78

— Yeter. İkisini de çok iyi tanırım.

İbrahim kendi kendine söylendi:

— Ben zaten onların içimizde bulunmalarından şüpheleniyordum. Gerçi Garnataya hafiyelik yapmak için yol bulamazlarsa da, aramızda fenalık yapmak fırsatını kaçırmamışlar...

***

(TÜRKLERİN YILDIZI ÇOK PARLAKTIR!)

Müneccim Gaslani, İbrahimin başı ucunda diz çökmüştü.. atlılar ve sedyeciler kapıda bekliyordu. Odada ikisinden başka kimse yoktu.

İbrahim sordu:

— Bana vereceğin bir ilâçla, çarçabuk ayağa kalkacağımı söylemiştin, Gaslani! Neden göndermedin bu ilâcı?...

Gaslani şaşırdı:

— Kendi elimle yaptım ilâcınızı, ya Seyid! Sizi biran evvel ayakta görmeyi çok, hem de herkesten çok arzu ederim. İlâcınızı göndermiştim.

— Kiminle gönderdin?.

— Mehmed Sekran ve Habip Müdevverle.. inanınız ki, elimle teslim ettim onlara.

İbrahim yolda gelirken, sadık askerinin kendisine verdiği bu isimleri hatırladı.

— Yalan değilmiş, dedi, bu hainler benim ölümümü bekliyorlar demek! Fakat, Allahın inayetile ölmiyeceğim.. kötürüm olarak da onlarla mücadele edeceğim.

Necip Gaslânî elini İbrahimin alnına koydu:

— Merak etme, oğul! Endülüsün sana ihtiyacı vardır. Onlar, gönderdiğim ilâcı imha ettilerse, üzülme.. fenalık, daima, yapanın ayağına dolanır.

Ve yerinden kalkarak küçük bir dolabın kapağını açtı:

— İşte, ilâcın yarısı burada duruyor. Belki bir başkasına da lâzım olur diye saklamıştım.

İbrahim sevindi:

— Ah, yarabbi! Hele bir ayağa kalkabilsem.. emin ol ki, Gaslânî!... Dünyada Malkayı kurtarmaktan başka hiç bir hevesim yok. Kendimi Endülüsün kurtuluşuna çoktan vakfetmiş bir insanım. Eğer ayağa karkarsam...

— İlk önce onları affedeceksin!.

— Nasıl?... Sekranla Müdevveri affetmek mi?!.

— Evet. Çünkü ayağa kalktığın zaman, ilk önce Allahı memnun etmelisin!.

— Bu iki haini nasıl cezasız bırakabilirim, Gaslânî? Bunlar yalnız bana değil, fakir ve mazlûm halka da işkence yapıyorlar..

— O halde onların cezasını halka bırak! Sen elini kana bulama! Halka ve memlekete fenalık yaptılarsa, derhal cezalarını görürler.

Gaslanî küçük bir tas içinde sakladığı ilâcı bir yudumda İbrahimin ağzına boşaltmıştı.

— Birkaç saat burada kalacaksın!. İstersen askerleıini çağır.. onlara: «Sediyemi geri götürünüz.. ve bana bir at getiriniz!» diye emret! Çünkü iki saat sonra bacaklarına kuvvet gelecek.. bileğini doğrultup kalkacaksın!.

İbrahim sevincinden ne söyliyeceğini şaşırmıştı. İlâcı içerek başını yastığa dayadı:

— Demek ki bu ilâcın tesiri bu kadar seri.. öyle mi?.

— Zaten senin dizlerinde kan uyuşukluğundan başka bir şey yok, oğul! Kurumuş bir çeşmenin yollarını yaptırıp, membadan suyu bıraktığın zaman çeşmeden nasıl şarıl şarıl su akmağa başlarsa, senin bacakların da tıpkı öyle... Damarlarındaki uyuşuk kan, birdenbire ısınıp galeyana gelince, dizlerin ve bütün vücudün derhal hareket edecek. Canlanacaksın!.

— Demek ki, iki saat sonra dizlerimdeki uyuşukluk gidecek.. iki saat sonra atla döneceğim.. öyle mi?.

— Tanrının beni mahcup etmiyeceğini umuyorum.. bu akşam yaya olarak bütün istihkâmları dolaşacaksın!. Kale içinde olup bitenleri bir anda göreceksin!.

— Malkayı muhasaradan ve istilâdan kurtaracağıma şimdi inandım..

Gaslânî birdenbire kaşlarını çatarak, başını önüne iğdi:

— Malkayı kurtarabilirsin, Seyid! Fakat, Endülüs yıkılacak.. ve Endülüslüler mahvolacaklar.

— Ben, senden bunu da dinlemek istiyordum, Gaslânî! Neden böyle ümidsiz görünüyorsun?. Koskoca bir millet bu kadar çabuk mahvolur mu?.

— Milletler de -ne kadar büyük olursa olsun- yavrum, ölüme mahkûmdurlar. Onlar da tıpkı bizim gibi, bin müşkülâtla doğarlar.. büyürler.. yaşarlar.. idbar ve ikbal devirleri vardır. Fakat, nihayet bir gün ölürler.. ölmek, bizim için nasıl mukadderse, onlar için de öyle.

— Ömrü uzun bir millet yok mu yeryüzünde?.

— Merihe mensup milletlerin ömürleri helhalde diğerlerinden çok uzun olacak. Endülüs, Zühre yıldızına mensuptur. Zühre, nahif, zayıf insanların yıldızıdır.. ona mensup her ziruhun hayatı kısa olur.

— Hangi milletler Merihe mensuptur?.

— Asyalılar. Türkler.. onlar, Merihin küreiarz üzerinde tesirini gösterdiği devirlerde dünyaya gelmişler. Onun için, bizden önceki müneccimler, Türklere(Merihî bir millet) demişler. Türkler, Merih yıldızının evsafını taşırlar.. ateş gibi sıcak ve sevimli olurlar. Faaldirler.. girdikleri ülkelerde derhal mevcudiyetlerini hissettirirler. Önüne geçilmez coşkun seller halinde bütün dünyaya yayılmışlardır.

— Ateş dedin de hatırıma geldi, Gaslânî! Merihte hayat var mıdır ki, Merihî insanlar onun evsafile doğmuş olsunlar?.

— Merih, bir ateş diyarıdır, oğul! Sen, ateşte hayat yok mu sanıyorsun? Oradaki mahlûklar da tıpkı bizim gibi, doğar, yaşar ve ölürler.. fakat ömürleri, Zühreye mensup mahlûkların ömürlerinden uzun olur.

Necip Gaslânî odasının bir köşesinde duran küçük bir mangalı gösterdi:

— Hele şunun içine bir bak! Sabahleyin içine ateş doldurmuştum. İki saat içinde yarısından çoğu eridi.. kül oldu. Eğer onu tekrar yakmazsam, geride kalan kısmı da sönüp kül olacak. İşte, Merihin yarattığı bir hayat kümesi.

(Arkası var)

Alaturka hamamlara neden rağbet azalıyor?

Doktor Neşet Osman alaturka hamamların faydalarını anlatıyor

Uzun zamandanberi İstanbulda yeniden bir alaturka hamam inşa edildiği görülmüyor. Hattâ halkımız eski rağbeti göstermediği için İstanbuldaki alaturka hamamların adedi gün geçtikçe azalmakta, hamamcılar müşterisizlikten şikâyet etmektedirler.

Aacaba İstanbullular temizliğe eskisi kadar itina etmiyorlar mı? İlk nazarda akla gelen sual bu olmasına rağmen alaturka hamamların azalması için bşka sebepler vardır:

Bir kere yeni apartımanların her dairesine ayrıca bir de hamam, banyo yapılmaktadır.

Ikincisi; son zamanlarda alaturka hamamların yapılış itibarile gayri sıhhi olduğu, bazı hamamlarımızdaki havlu ve sileceklerin bir günde muhtelif kimseler tarafından kullanıldığı için temiz olmadığı hakkında bir kanaat hasıl olmıya başlamıştır.

Üçüncüsü; alaturka hamamlar pahalıdır. Ve nihayet halk duşlu ve banyolu asrî hamamlara daha ziyade rağbet gösteriyor. Alaturka hamamların yapılışı itibarile gayri sıhhî olduğu meselesi etrafında fikirlerine müracaat ettiğimiz bazı doktorlar bunu katiyetle reddetmektedirler.

Ayni zamanda alaturka bir hamam sahibi olan eski belediye sıhhat müdürü doktor Neşet Osman alaturka hamamlar hakkında şunları söylemektedir:

— Bizim alaturka hamamların sıhhî vaziyeti yeni usuldeki hamamlara nazaran daha mükemmeldir. Bizim hamamlar Bizanslılardan kalma kadim bir sistemdir. İnşa tarzı da çok sanatkâranedir. Hamamlar mevcud hususî bir tertibatla altından ısınır. Bu yüzden oturulacak mahaller sıcaktır. Bundan başka halvetlerin altında cehennemlik tabir edilen yerden çıkan sıcak hava duvarlardaki mermerlerin arkalarındaki boşlukladan dolaşarak hamamı baştan aşağı, her tarafından ısıtır.

Bunun için hamamın kapısından girdiğiniz andan itibaren sıcak bir hava, sıcak bir muhit ile karşılaşırsınız ki, bizim hamamların en sıhhî tarafı budur.

Yeni banyo usullerinde yıkandığınız yerin yalnız havası sıcaktır. Ayni sıcaklığı muhafaza etmek çok güçtür. Sıcak hava buharının vücud üzerinde yaptığı hususi bir tesir vardır. Türk hamamları fazla sıcak olduğu için terlemiye ve dolayısile vücuddeki toksinleri ifraza çok müsaittir. Tamamen terledikten sonra bizim hamamlarda âdet olduğu veçhile kese sürmek ve vücudün kirlerini atıp cildin teneffüsünü kolaylaştırmak pek faidelidir.

Bizim hamamların fazla sıcak olduğundan şikâyet edilebilirse de hamamlarda derece derece sıcak olan yerler vardır.

Avusturyalılar Türk hamamlarının vaziyetini çok sıhhî bularak Viyanada bir alaturka hamam inşa etmişlerdir. Burada ayrıca sıcak buhar odaları da

Doktor Neşet Osman

vardır.

Maalesef son zamanlarda ahalimiz yıkanmamaktadır. Gerçi evlerde banyo odaları yapmak âdet oldu, fakat banyo yapınca hergün yıkanmak icap eder, buna riayet edilmiyor. Ahalimizi yıkanmıya teşvik etmelidir.

Hamamların pahalı olduğu meselesine gelince; bir hamamda en aşağı fiat 15 kuruştan başlar, 100 kuruşa olan yerler de vardır. Bizdeki hamam ücretleri Avrupadakilerden daha ucuzdur. Hem de hesapsız su sarfetmek şartile... Orada su hesapladır. Meselâ vereceğiniz para üç teneke su için ise bu suyu sarfettikten sonra suyunuz kesilir ve yeniden para vermedikçe yıkanamazsınız. Avrupadaki hamamlarda havlu bile hesapladır. Silecek namile verilen şey iki bez parçasından ibarettir.

Bizde hamamlara gelen su Kırkçeşme, Halkalı gibi parasız sular olduğu için bu bakımdan hamamlarımız çok ucuzdur ve her keseye uygundur. Yalnız bizde havlıların tezmizliğinden şüphe etmekte halkın hakkı vardır. Çünkü hamamlardaki havlılar Avrupada olduğu gibi iki parçadan değil müteaddit parçalardan mürekkeptir. Ayni zamanda tüylü oldukları için temizlenmeleri güçtür, ütü teşkilâtımız yoktur. Bu cihetler ikmal ve havlu adedleri ihtisar edilirse hamamlarımız gayet sıhhî bir hale getirilebilir.

İstanbulda artık yeniden hamam inşa edilmiyor. Çünkü bu cins hamamlar çok pahalıya mal olur. Eskiden büyük camiler etrafında ve ekseriya camileri yaptıranlar tarafından inşa edilirdi. Ve bir tarihe kadar hamamı bozup başka şekle kalbetmek, yıkmak yasak idi.

Fakat İstanbul için bugün mevcud hamamlar da kâfidir. Yeter ki, halkımız yıkanmaya ve temizliğe karşı büyük bir muhabbet beslesin.

Boğaziçini canlandırmak için

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mal edilecek olan bu plânın muhteviyatı hakkında muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— İşletme işleri ve maliyet fiatleri üzerinde yapılan hesaplar neticesinde umumî bilet tarifelerinde yeniden tenzilât yapmak imkânları olduğu görülmüştür.

İskeleler arasındaki bilet ücretleri de ayrıca tenzilâta tabi tutulacaktır. Şimdi bu tenzilâtın mikdarı üzerinde çalışılmaktadır.

Şirketin bu plânla göz önünde tuttuğu muhtelif kolaylıklar arasında yazlık ve kışlık karneler ve aileye mahsus abonman kartları ihdası da vardır.

Plânın ikinci kısmı Şirketihayriye tarafından Boğaziçinde yapılacak imar faaliyetine tahsis edilmiştir.

Bu arada Kandillide şirketçe satın alınmış olan arsalara bugünkü ihtiyaca muvafık sekiz bina inşası kararlaştırılmış, bunların plânları hazırlanmıştır. İleride burada bir mahalle inşa edilecektir. Sekiz binanın inşasına başlamak için yapı ve bina kanununa ait talimatnamenin tadili beklenmektedir.

Bu binalar yapıldıktan sonra istiyenlere hiç bir kâr gözetilmeden satılacaktır. Bundan başka Kandillide on beş bin liraya mal olacak bir ilk mektep binası yapılacak ve belediyeye kira ile verilecektir.

Şirket bu faaliyetinden alacağı neticeye göre ileride imar faaliyetini dah fazla genişletmek tasavvurundadır.

Yeni plânda Sirkeci, Kabataşla Üsküdar arasında olduğu gibi Yeniköyle Beykoz arasında da araba vapurları işletilmesi işi de vardır. Bu suretle iki sahil bir kere daha birleştirilmiş olacaktır. Bunun halka büyük kolaylıklar temin edeceği tahmin edilmektedir.

Bundan başka Boğazda yeni inşaat teşebbüslerini teşvik için ilkyazdan itibaren Şirketihayriye her türlü yapı malzemesini parasız olarak nakledecek, inşaat sahiplerine de üç senelik meccanî paso verecektir.

Bu sene de daha geniş mikyasta mehtap âlemleri tertip edecek, cumartesi günleri öğleden sonra muntazaman yemekli gezinti seferleri yapılacaktır.

Ayrıca seferlerin Akay seferlerile birleştirilmesi ve ayni biletle Adalardan Boğazın son ucuna ve Boğazdan Aadalara gidilmesi temin edilecektir.»

Bu plânı hazırlıyan mütehassıslar şirket tarafından yapılacak yukarıdakı faaliyetlerin müsbet neticeler vereceği kanaatinde bulunmaktadırlar.

Fakat Boğaziçi İstanbulun büyük bir parçasıdır. Onu şenlendirmek için yalnız Şirketihayriyenin sarfedeceği gayret kâfi değildir.

Sancakta son vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fakat tevkif edilenlere yapılan müthiş tazyikler yüzünden arananları ele geçirmek mümkün olamamaktadır.

JANDARMA ZABİTİ TÜRK OLDUĞU İÇİN VAZİFESİNDEN ÇIKARILDI

Halep 17 (Hususî) — Kırıkhan jandarma zabiti Cemil Türk olduğu için vazifesinden atılmış ve Halebe sevkedilmiştir.

VATANÎ PARTİSİ ŞUBESİ AÇMAK İSTEDİLER

Lâzkiye 17 (Hususî) — Iskenderunda Ermenilerden, ortodokslardan, katoliklerden ve Alevîlerden mürekrekkep olmak üzere bir Vatanî partisi şubesi açmak için mutasarrıf tarafından bir teşebbüs yapılmıştır. Fakat bu teşebbüs muvaffakıyet temin edememiştir.

İKİ KÖYDE OTURAN ERMENİLER MÜŞAHİDLERE ŞÜKRANLARINI BİLDİRMİŞLER!

Antakya 17 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Evvelki gün Süedeye bölgesini ziyaret eden milletler cemiyeti müşahidleri Halep istikametinde ilerliyerek topladıkları malûmatı tamamlamışlardır. Müşahidler 1927 de milletler cemiyeti vasıtasile Sancağa yerleştirilen Kilikya mühaciri Ermenilerle meskûn iki köye uğramışlardır.

Havas ajansı, bu iki köy ahalisinin müşahidlere minnettarlıklarını bildirdiklerini, şimdiki siyasî vaziyetten memnuniyet gösterdiklerini, sağlık vaziyetinde hasıl olan tedricî salâhı ve bilhassa mandater devletin açtığı mücadele sayesinde malaryanın tedricen zail olduğunu kaydettiklerini ilâve ediyor.

Münhal mebusluk için seçim yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bunun üzerine bir dakika geç kalan müntehibi sani reyini sandığa atmıştır.

Birden sonra sandıktaki reyler tasnif edilmiştir. Neticede intihaba 1228 müntehibi saninin iştirâk ettiği ve bunların tamamen Cumhuriyet Halk partisi namzedi Ziraat vekâleti müşteşarı B. Atıf Bayındıra reylerini verdikleri anlaşılmıştır.

İstanbul civarındaki Çatalca, Çekmece, Yalova gibi mülhakatta da müntehibi saniler B. Atıfa rey vermişlerdir.

Uşakda lig maçları

Uşak (Akşam) — Şimdiye kadar yapılması lâzım gelen mıntaka lig maçları havaların müsaadesizliğinden geri bırakılmıştı. Maçların önümüzdeki bayramı müteakip günlerde yapılacaktır.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli (3225) lira olan 15 ton gaz, 29/İkincikânun/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 de açık eksiltme usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «241» lira «88» kuruş olup şartnamesi her gün komisyonda parasız verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesaik ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (200)

İstanbul Komutanlığından:

İstanbulda mühim inşaat yapılmıya başlanacaktır. 200 lira ücretle bir mimar veyahut aynı ücretle beton arme inşaat mühendisi aranmaktadır. Taliplerin şartlarını görmek üzere acele İstanbul Komutanlığı Ş. 11 ne müracaatları ilân olunur. «269»

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Gümüşsuyu hastanesinin çamaşır yıkama ve kurutma makinesinin tamiri ihalesi 25/1/937 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 895 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 67 liralık ilk teminatlarile beraber ihale günü Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (89)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli (7740) lira olan 180,000 desimetre murabbaı döşemelik keçi derisi 27/1/937 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler 580 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 T. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinde dağıtılmaktadır. (149)

İstanbul Defterdarlığından:

Cinsi ve mevkii	Muhammen bedeli Lira
Galatada Kapı içi mevkiinde eski Sultan Beyazıt yeni Hacı Mimi mahallesinin eski topçular yeni Necati bey caddesinde 281 No. lu kapı içi karakol binası:	2685
Aksarayda eski Kâtip Kasım yeni Yalı mahallesinin kâtipçeşmesi sokağında eski ve yeni 7 kapı No. lu yarım kâgir bahçeli evin tamamı:	2025
Zeyrekde eski Hızır bey yeni Hacı Kadın mahallesinin Hacı Kadın caddesinde eski 44 yeni 48 No. lu ahşap kahvehanenin yarı payı:	125
Aksarayda eski Kâtip Kasım yeni Yalı mahallesinin eski Yalı bostan derunu yeni Kumsal sokağında eski 98 yeni 215 kapı 840 ada ve 70 parsel No. lu arsanın tamamı:	180

Yukarıda cins ve mevkileri gösterilen emlâk açık arttırma usulile hizalarındaki bedeller üzerinden ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek istiyenlerin 25/1/937 pazartesi saat on dörtte % 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (103)

Deri ve barsak arttırma ilânı.

Türk Hava Kurumm İstanbul Şubesinden:

Kurban Bayramında teşkilâtımız tarafından toplanacak deri ve barsaklar pazarlık suretile ayrı ayrı artırmaya konmuştur.

Şubatın üçüncü çarşamba günü saat on birde fiat değer görülürse ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere Cağaloğlundaki şubemiz merkezine müracaatları. (254)

Ankara Valiliğinden:

Çubuk Baraj yolunun mebdeinden altıncı kilometreye kadar parke taşla kaplaması 4/1/937 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmeye konmuş vakti muayyeninde gelen isteklilerin teklifatları lâyıkı had görülmediğinden mezkûr işin arttırma ve eksiltme kanununun 40 ıncı maddesinin ilk fıkrasına tevfikan 25/1/937 günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 27150 liradan ibaret bulunan bu iş için isteklilerin 2036 lira 25 kuruş teminat mektubu Ticaret odası vesikası ve Nafıa vekâletinden alınmış 937 senesine aid müteahhitlik vesikasile birlikte 25/1/937 günü saat 14 de kadar eksiltme komisyon reisliğine vermeleri. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatını Nafıa müdürlüğünden 125 kuruş mukabilinde verileceği ilân olunur. (2281) (96)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Ordu hastaneleri için üç yüz elli adet subay ve bin adet erat battaniyesi 1/Şubat/937 pazartesi günü saat on beşte İstanbulda Tophanede satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli yirmi dört bin üç yüz liradır. İlk teminatı bin sekiz yüz yirmi iki lira elli kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (286) (171)

★

Ordu hastaneleri için dört bin beş yüz metre erat ve dokuz yüz metre subay hasta abalığı kumaş bir/Şubat/937 pazartesi günü saat on altıda İstanbulda Tophanede Satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli on sekiz bin liradır. İlk teminatı bin üç yüz elli liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (287) (172)

★

Askerî Baytar okulu için müteahhit nam ve hesabına 250 adet yüz havlusu 19/1/937 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 125 liradır. İlk teminatı 18 lira 75 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleai. (301) (224)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Miktarı	Cinsi	Münakasanın yapılacağı Tarih	Gün	Saati
6,725	Paket Muhtelif çap, renk ve eb'adda av kovanı			
27,850	Paket muhtelif çap ve eb'adda tapa	20/1/937	Çarşamba	15
259,000	Kutu muhtelif tüfek ve			
250,000	Adet kovan kapsülleri			
175,000	Adet muhtelif cins ve çapta revolver ve tabanca fişeği	21/1/937	Perşembe	15
2,000,000	Adet 8 No. lu dinamit kapsülü			
1,000,000	» 6 No. lu dinamit kapsülü	22/1/937	Cuma	15
500,000	» 8 No. lu elektrik kapsülü			

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı av malzemesi ile fişek, dinamit ve elektrik kapsülleri şartname ve nümuneleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubelerindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin; itasını deruhte edecekleri malzeme nümunelerinden kabili ita olanlarını teklifleriyle beraber ihale gününden en çok bir hafta evveline kadar inhisarlar barut şubesine vermeleri lâzımdır.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3858)

★

1 — Paşabahçe ispirto fabrikası için şartnamesi mucibince 365 lira muhammen bedelli 15 adet muhtelif elektrik kontörü pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 29/1/937 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin münakasa tarihinden üç gün evveline kadar fiyatsız fennî tekliflerini İnhisarlar Müskirat Fabrikalar şubesine vermeleri ve münakasaya girebilmek için de münakasadan âzami bir gün evveline kadar verilen tekliflerin muvafık bulunduğuna dair mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır. Son gün vesika verilmiyecektir.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (183)

★

1 — Şartnamesi mucibince muhtelif eb'atta tüylü, tüysüz (32) adet lito makinelerine mahsus kösele merdane pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 29/1/937 tarihine rastlıyan cuma günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (205)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Kayseri garnizonundaki kıt'aların ihtiyacı olan 134,000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 15410 liradır. İlk teminatı 1155 lira 75 kuruştur. Eksiltmesi 22 İkinci kânun 1937 Cuma günü saat 15 buçukta Kayseri Kor. karargâh binasındaki Kor. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi İstanbul, Ankara levazım âmirlikleri ve Konya, Kayseri, Kor. satınalma komisyonlarında her gün görülebilir. İsteklilerin belli günde kanunî teklif mektuplarını saat 14 buçuğa kadar Kayseri Kor. satınalma komisyonuna vermiş olmaları. (555) (3854)

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlete bağlı Erenköy fidanlığında yetiştirilen aşılı köklü Amerika asma fidanlarının beheri beş kuruş ve aşısız köklülerin beheri on paradan ve İstanbul Ziraat mektebi ve Manisa Amerika asma fidanlıklarında yetiştirilen aşısız köklü Amerika asma fidanlarının beheri de onar paradan fidanlıklarda satılmaktadır. İsteklilerin doğrudan doğruya adı geçen Müessese Müdürlüklerine müracaatları ilân olunur. (65) (240)

ŞİDDETLİ soğuklara karşı

Nezle, Boğaz, Göğüs üşümesinden ve öksürükden korunmak için en iyi çare

ÇAPAMARKA salebidir.

Çok saf ve besleyici olan bu nefis gıda, çay ve kahvenin mide ve âsab üzerindeki fena tesirlerinden de sizi korur.

15 gramlık paketleri her yerde **(5)** kuruştur.

BAYANLAR

Beyoğlunda İş Bankası karşısında

COŞKUN

Manifatura mağazasının

İlân ettiği sürpriz budur:

Ticaret odasının müsaadei mahsusasile

18 İKİNCİ KÂNUN PAZARTESİ

Gününden itibaren ve yalnız

BİR AY İÇİN

Bütün maktû fiyatları üzerinde

Büyük Tenzilât

ESKİ

İSTİL EŞYA

AMATÖRLERİNE

15 İkinci Kânun 1937 den itibaren İstiklâl caddesinde 479 No. (Eski Hayden mağazasında) teşhir etmekte olduğumuz eşyaları kat'î surette elden çıkarmak ve mezkûr mahalli kapatacağımızdan sayın müşterilerimizin nazarı dikkatlerini celbederiz

DİREKTÖRLÜK

Ağızdan çıkan her diş

Hayatın temel taşlarından birinin yerinden sökülmesi demektir fakat

RADYOLİN

Sizi bu akibetten vikaye eder

Dişlerinizi gündüz iki defa Radyolin diş macunile fırçalamak suretile onlara tam bir sıhhat ve ebedî bir hayat temin edersiniz. Radyolin dişlerinizi sade temizlemekle ve parlatmakla kalmaz, ağızdaki bütün mikrobları imha eder.

Daima Radyolin

Neden AGA BALTIC

Radyolarına itimad etmeli

Çünkü:

AGA BALTIC İsveç mamulâtı bir radyodur ve muhakkaktır ki İsveç daima bi inci nevi mal imal ve istihsal eder.

AGA BALTIC Tam ayar olup 16 ilâ 2000 metre kısa, orta, uzun dalgalarla çalışır.

AGA BALTIC Çok zengin bir kadranlarla mücehhez o'up arzu edilen bütün istasyonlar kemali zevkle dinlenir.

AGA BALTIC (Ortoskop) denilen nev cad bir iğneye maliktir. Bu sayede istasyonlar parazitsiz ve sükût içinde bulunur.

AGA BALTIC Çok sağlam ve gayet zarif şekilli olup her kullananı hayret içinde bırakmış eşsiz bir radyodur.

AGA Radio

Satış yerleri:

Beyoğlu İstiklâl caddesi 314 ŞARK PAZARI (Bazar dü Lövan)
Galata, Bankalar caddesinde RADYOFON MAĞAZASI
Pendik: Elektrik mağazası, ŞEVKET KAMBER
Bursa: Nureddin Neşet, Uzunçarşı No. 128
İzmir: A. FELDMANN Peştemalcılar Çukur han
Zonguldak: Mobilya Evi ALİ RIZA
Ve İstanbul, Sultanhamam Hamdibey geçidi 54

GRİPİN

Nezle, grip, bronşitle tekmil ağrıların yegâne ve en kuvvetli ilâcı!

Harareti sür'atle düşürür, üşütmeden ileri gelen rahatsızlıkları önler mideyi bozmaz, kalbi yormaz, böbreklere zahmet vermez.

GRİPİN

Romatizma ve mafsal ağrılarını durdurmakta kat'i tesiri haizdir

Gripini tercih ediniz

DAİMON

Pilleri, Fenerleri ve bilhassa

DAİMON

Ampullarında

En parlak ziya kuvveti vardır.

Her yerde Daimon markasını ısrarla isteyiniz.

Umum depolar: Tahtakale 51 No. lu Poker tıraş bıçakları deposudur.
İzmirde: Hüsnü Öz Ödemişli. Sulu han civarı No. 28/29

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Muhammen bedeli	İlk teminat	İhale günü	İhale saati
Muhabere şubesi için 20 kalem telgraf ve telefon aleti.	2414	182	26/2/937	14
2 kalem telgraf ve telefon aleti.	4828	363	»	» 14,30
13 » » » »	2556	192	»	» 15

Mektebimiz muhabere şubesi için lüzumu olan bazı aletler ayrı ayrı üç şartname ile açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedellerile ilk teminatları ve eksiltme gün ve saatleri hizalarında gösterilmiştir. Eksiltmeleri Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi içindeki komisyonda yapılacaktır. İsteyenlerin şartnameleri görmek üzere hergün ve eksiltmeye gireceklerin de belli gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (3860)

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabit han 2. ci kat No. 24

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN

EMLÂK

ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

TÜRK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4 cü Keşide 11 Şubat 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Şubat/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası